

## A támogatások átcsoportosítása vagy csökkentése komolyan veszélyeztetheti a magyar mezőgazdaság versenyképességét

04. oldal



**Petíció indult a gazdák  
védelme érdekében**

30. oldal

**Indul az új Agrár-  
környezetgazdálkodási  
támogatás**

08. oldal

**Kiemelt támogatások  
az állatjóléti programok  
végrehajtására**

21. oldal

# Házhoz visszük az agrárium híreit!

A NAKlap egyedi tartalommal bír, átlagosan 310 000 példánnyal, névre, címre szóló terjesztéssel, a legnagyobb országos lefedettségű, évente tíz alkalommal publikát időszakos kiadvány, amely az agrárium legfontosabb híreivel, kérdéseivel foglalkozik. A lapból az ágazatban dolgozó östermelők, kis-, közép- és nagyvállalkozók is hasznos információkhoz juthatnak.



# NAKLAP

A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA

## ORSZÁGOS TERJESZTÉS

átlagosan 310 000  
postaládában  
negyedévente

# Hirdessen a NAKlapban, agrárkamara tagoknak 20% extra engedményt biztosítunk!



Az újság PDF formátumban  
az agrárkamara honlapján is  
elérhető:

[www.nak.hu/sajto/naklap](http://www.nak.hu/sajto/naklap)

## HIRDETÉSI INFORMÁCIÓ:

Tremmer Tamás

lapmenedzser

+36-20/5347-137

[naklap@maraton.hu](mailto:naklap@maraton.hu)

NAKLAP | 2024. KÜLÖNSZÁM

## Tartalomjegyzék

### INTERJÚ

04 A támogatások átcsoportosítása vagy csökkentése komolyan veszélyeztetheti a magyar mezőgazdaság versenyképességét

### AGRÁR-KÖRNYEZETGAZDÁLKODÁS

08 Indul az új Agrár-környezetgazdálkodási támogatás  
19 Tartalmi értékelési szempontok (AKG)

### ÖNTÖZÉSFEJLESZTÉS

20 Megjelentek az öntözésfejlesztési pályázati kiírások  
21 Széles körben segít a Zöld Támogató Egység

### ÁLLATJÓLÉTI PROGRAMOK

21 Kiemelt támogatások az állatjóléti programok végrehajtására

### ÖKOLÓGIAI GAZDÁLKODÁS

24 Hazánk jövőre is támogatja az ökológiai gazdálkodást

### FÖLDHASZNÁLAT VÁLTÁS

27 Földhasználat váltást elősegítő beruházások pályázat

### ERDŐGAZDÁLKODÁS

28 A 2024. évtől kezdődően már igényelhetők a több és jobb minőségű erdőt, hatékonyabb erdőgazdálkodást célzó vidékfejlesztési támogatások

### PETÍCIÓ

30 Petíció indult a gazdák védelme érdekében

### MUNKAÜGY

31 Közeleg a határidő – 2025. január 1-től bevezetésre kerül a szociális feltételeesség

## Törekedni kell a támogatások minél hatékonyabb felhasználására

A mezőgazdaság olyan ágazat, amely soha nem fog veszíteni jelentőségéből. Ellenkezőleg, az idő előrehaladtával egyre inkább felértékelődik és előtérbe kerül, nem véletlen az az elképesztő mértékű technológiai fejlődés, ami az agráriumban tetten érhető. Az innovatív megoldásoknak, precíziós eljárásoknak is köszönhetően óriási lehetőségek rejlenek a mezőgazdaságban, ám ezekkel csak akkor tudunk élni, ha rendelkezünk kellő nyitottsággal, vállalkozó szellemmel, szakértelemmel és nem utolsósorban nélkülözhetetlen olyan források biztosítása is, amelyek lehetővé teszik a fejlesztést.



A magyar kormány idejében felismerte, hogy az agrár-élelmiszeripar világvilágban is jelentősen megnőtt, szoros összefüggésben a globális folyamatokkal, a klímaváltozással, a túlnépesedéssel, a háborús konfliktusokkal, de maradandó hatást gyakorolt a koronavírus-járvány is az agráriumra. A szektor nemzetstratégiai ágazattá nőtte ki magát, jól bizonyítja ezt az is, hogy az előző években és a közeljövőben a rendelkezésre álló források egyik legjelentősebb része éppen az agráriumot hivatott erősíteni. Az Európai Bizottság 2022 novemberében elfogadta Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervét, ezzel történelmi, soha nem látott lehetőség nyílt meg a magyar agrárium és a vidéken élők számára, aminek köszönhetően új időszámítás vette kezdetét az ágazatban. A nemzeti kormány a 2027-ig tartó támogatási ciklus vonatkozásában az uniós források mellé a lehető legnagyobb, 80%-os nemzeti költségvetési hozzájárulást biztosítja. A terv 2027-ig összesen közel 5400 milliárd forint felhasználását teszi lehetővé, ebből mintegy 2900 milliárd forint vidékfejlesztési célokat, agrárberuházások megvalósítását, az élelmiszeripar és a vidéki infrastruktúra fejlesztését szolgálja. A fennmaradó, mintegy 2500 milliárd forint a közvetlen és ágazati támogatások kapcsán rendelkezésre álló forrás.

Törekednünk kell a támogatások minél hatékonyabb felhasználására, hiszen ezen forrásoknak is köszönhetően a magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar versenyképesebbé válhat, hatékonyabban termelhet, képes lesz jobban ellenállni a válságoknak, és fel tud készülni a jövő kihívásaira. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara kézzelfogható segítséget nyújt tagjai számára a támogatások eredményes lehívásában és hatékony felhasználásában. Forduljanak bizalommal falugazdászainkhoz, akik szakmai és adminisztrációs kérdésekben ugyanúgy rendelkezésre állnak, mint a pályázati folyamatok során.

Papp Zsolt György  
a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke

NAKLAP, A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA

XI. évfolyam, 04. szám

Alapító: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Papp György Zsolt elnök

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 105-113.

Zöld szám: +36 80 900 365 E-mail: [ugyfelszolgalat@nak.hu](mailto:ugyfelszolgalat@nak.hu)

Portál: [www.nak.hu](http://www.nak.hu) Kiadó: Szuperinfo Magyarország Média Kiadó Kft.

Felelős kiadó: dr. Kovács Juliánna ügyvezető igazgató

Főszerkesztő: Dénes Zoltán

Lapmenedzser: Tremmer Tamás +36 20 534 7137

Fotók: NAK, Mediaworks, shutterstock.com

Szerkesztőség és hirdetésfelvétel: 8200 Veszprém, Házgyári út 12.

E-mail: [naklap@maraton.hu](mailto:naklap@maraton.hu) ISSN 2064-308X

A hirdetések és egyéb reklámkiadványok tartalmáért a kiadó felelősséget nem vállal.

A Szuperinfo Magyarország Média Kiadó Kft. politikai hirdetéseket nem fogad be.



NEMZETI  
AGRÁRGAZDASÁGI  
KAMARA

Felháborító, hogy Brüsszel a magyar gazdáknak járó területalapú támogatások elvételét tervezi. Az pedig egyenesen bicskanyitogató, hogy *Magyar Péter* és a Tisza Párt ebben is Brüsszel kiszolgálója – mondta a NAKlapnak adott interjújában *Nagy István* agrárminiszter. A tárcavezető felhívta a figyelmet arra, hogy a KAP Stratégiai Terv keretében, az idei esztendőben eddig mintegy ezermilliárd forint értékben hirdettek meg különféle pályázati felhívásokat. De idén is még sok felhívás válik megismerhetővé és 2025-ben is több lehetőség nyílik majd. Eddig 24 új pályázati felhívást hirdettek meg, 8 felhívás van a megjelenés különböző szakaszában és több tucat előkészítése zajlik párhuzamosan.

## A támogatások átcsoportosítása vagy csökkentése komolyan veszélyeztetheti a magyar mezőgazdaság versenyképességét



– Az előző támogatási ciklushoz képest jelentős változásokat hozott az új Közös Agrárpolitika (KAP). Mik a tapasztalatok, hogyan vette az akadályokat az intézményrendszer, s hogyan tudtak alkalmazkodni az új elvárásokhoz a gazdák?

– Az új Közös Agrárpolitika időszaka valóban jelentős változásokat hozott mind az intézményrendszer, mind a gazdák számára – nemcsak nálunk, hanem minden uniós országban. Az előző ciklushoz képest sokkal hangsúlyosabb szerepet kapott a termelés környezeti fenntarthatósága, ami mind a feltételeket, mind a támogatási programok tartalmát érinti. Hallva a többi tagállam minisztereinek beszámolóit, ez sehol nem volt könnyű és problémamentes, óriási nyomás alá helyezte a támogatások kifizetéséért felelős intézményrendszereket is, nem csak a gazdálkodókat. Legyen szó például vetésgörőről vagy az agro-ökológiai programról, a termelési korlátok betartását és a kötelezettségek teljesítését a gazdálkodónak igazolni, ami rendszernek pedig ellenőrizni kell, ami adminisztrációs teher és idő, energia mindenkinek. Az intézmény-

rendszer nálunk fokozatosan készült fel ezekre az új kihívásokra és mondhatjuk, túl vagyunk a tanulóéven mindannyian. Ahogyan 2015-ben a gazdálkodók alkalmazkodtak az akkor megjelenő zöldítési előírásokhoz és a bevezető év után zökkenőmentesen tudták teljesíteni, úgy most is az idei év gazdademonstrációs hullámának köszönhetően részben könnyebbé vált előírásoknak való megfelelés mindinkább rutinszerűvé fog válni a napi gyakorlatban. Számítunk az agrárkamarára és a falugazdász kollégákra ebben a munkában.

– Hol tart az új KAP Stratégiai Terv (ST) megvalósítása?

– A Stratégiai Terv újdonsága, hogy előre el kellett gondolni és megtervezni minden olyan támogatási konstrukciót, amivel 2027-ig dolgozni fogunk. Természeténél fogva 2023-ban a terület- és állat-alapú közvetlen támogatások új rendszerével indult ez a támogatási ciklus, lényegében folytattuk az új keretek között az egyes ágazati piaci támogatási programokat például a méhészeti vagy szőlő-bor ágazatban.

Ha a 2023. évi egységes kérelmet tekintem kiindulási pontnak a KAP ST végrehajtása szempontjából, akkor ahhoz kapcsolódóan a Magyar Államkincstár összesen 38 jogcímen 162,1 ezer főnek kifizetett 785,7 milliárd forintot. Mindig el kell mondani, hogy semmilyen akadálya nincsen az uniós agrártámogatások kifizetésének, a szükséges források rendelkezésre állnak, minden, a feltételeket teljesítő gazdálkodó hozzáférhet ezekhez a forrásokhoz. Ennek is köszönhető, hogy a mostani tanulóévben kifizetett pénz a tavalyi kifizetési rekordnál is 38,8 milliárd forinttal több, annak ellenére, hogy az árfolyam miatt 8%-kal kisebb volt a közvetlen támogatások kerete.

Az idei évtől pedig megindult az agrár- és vidékfejlesztési pályázati felhívások kidolgozása és megjelenítése, amelyet óriási várakozás övezett már indulása óta. Eddig 24 új pályázati felhívás került meghirdetésre, 8 felhívás van a megjelenés különböző szakaszában és több tucat előkészítése zajlik párhuzamosan.

– A múlt év őszén napvilágot látott a vidékfejlesztési pályázatok menetrendje. Miért így alakult a sorrend?

– A pályázati felhívások menetrendjének kialakítása során több szempontot kellett figyelembe venni, ezek közül érdemes kiemelni az ágazati szakmai prioritásokat, egy-egy konstrukció szakmai előkészítési időigényét, a támogatással érintett projektek tervezési és megvalósítási sajátosságait, mi kapcsolódik egységes kérelem benyújtásához vagy azt, hogy egyes – például Natura 2000 területeket vagy éppen az agrár-környezetgazdálkodást érintő – támogatási intézkedések

újabb és újabb ágazati impulzussal találkoznak, rengeteg megoldandó szakmai-végrehajtási kérdés merül fel, amelyek természetesen befolyásolják az előzetes meghirdetési ütemezést, a menetrend rendszeresen aktualizálásra kerül. Az aktuális ütemterv a kap.gov.hu oldalon elérhető.

– Mekkora keretösszeggel hirdettek meg eddig pályázati felhívásokat a KAP ST keretében?

– A KAP Stratégiai Terv keretében, az idei esztendőben eddig mintegy ezermilliárd forint értékben hirdettünk meg különféle pályázati felhívá-

keretösszeggel ezen ágazatok nagyprojektjeit támogató konstrukciói. A kertészet esetében 25 milliárd forinttal került megnyitásra az ültetvénytelepítés és 50 milliárd forinttal a fedett termesztőfelületek, tárolókapacitások és post-harvest technológia beszerzését segítő konstrukció.

– Milyen a pályázatok fogadtatása a gazdák részéről? Mekkora összegben nyújtottak be eddig támogatási igényt a pályázók?

– Eddig hat új beruházási típusú pályázati felhívás esetében volt lehetőség támogatási kérelmek benyújtására. Ezek keretében



folyamatosságát biztosítani kell. Tekintettel kell arra is lenni, hogyan terhelhető a végrehajtásban közreműködő intézményrendszer. Emellett figyelniünk kellett a rendelkezésre álló pénzügyi keretek egyenletes elosztására és arra is, hogy a gazdálkodók megfelelően tudjanak felkészülni a pályázati időszakokra.

Szót kell arról is ejteni, hogy az előkészítő munka során a kollégák

sokat. Fontos alapvetésünk, hogy a kisebb gazdaságok és a nagyobb vállalkozások ne egymással versenyezzenek, ezért van az, hogy akár az állattartóknál, akár az öntözésnél külön-külön kerülnek meghirdetésre a kisebb és nagyobb projektek. Így indult el 50–50 milliárd forint keretösszeggel a kisléptékű állattartó telepi és élelmiszerfeldolgozó felhívás, míg 150–150 milliárd forint

összesen 3609 db kérelem érkezett be, 1435 milliárd forint támogatási igényrel. Ez a 475 milliárd forint meghirdetett kerethez képest több mint 300%-os igényt jelent. Ezek alapján kijelenthető, hogy a felhívások fogadtatása rendkívül jó volt, illetve arra is jó visszacsatolást kaptunk, hogy sikerült a valós fejlesztési igényeket kiszolgáló, azokat támogató kiírásokat készítenünk.



**– Mely felhívások voltak a legnépszerűbbek?**

– A már pályázható kiírások első adatai alapján azt látjuk, hogy valamennyi kiírás beváltotta a hozzá fűzött reményeinket, de az élelmiszeripari fejlesztéseket célzó külön is kiemelhetők. Az élelmiszer-feldolgozás megújítására és modernizációjára két pályázati felhívás jelent meg az idén nyáron, melyek keretösszege 200 milliárd forint volt. Külön a kisléptékű projekteknek és külön a nagyoknak, így nem versenyeznek egymással a különböző üzemméretű vállalkozások a forrá-

sokért. A most zárult kiírások éppen ennek köszönhetően hatalmas érdeklődéssel zajlottak. A kisebb projektek megvalósítását segítő, feldolgozó üzemek fejlesztésének támogatása című kiírásra 54 milliárd forintnyi forrásigény érkezett, több mint 860 projektre. A nemzetközi piacon is versenyképes, hazai export növekedését is jelentő kapacitások létrehozását segítő feldolgozó üzemek komplex fejlesztésének támogatási kiírására pedig összesen több mint 708 milliárd forintnyi pályázatot nyújtottak be a vállalkozások. Fantasztikus, hogy mennyien látnak lehetőséget az ágazatban. Ez az

elsőpró fejlesztési és vállalkozási kedv is azt bizonyítja, hogy az érintettek is partnerei a kormánynak a mezőgazdaság és az élelmiszeripar teljes modernizációjában, amiért tudatosan tenni is akarnak.

**– Hogyan érintik az agrártámogatások a legfiatalabb gazdálkodókat, milyen jövőképet tud neki nyújtani az agrártárca?**

– Egy fiatal akkor fogja vonzónak találni a gazdálkodói létet, ha nemcsak szeretni tudja, de meg is tud élni belőle. Sok pozitív példa van arra, hogy fiatalok hogyan találták

meg a számításukat az ágazatban, milyen új megközelítéssel – legyen az termelési vagy értékesítési – tudnak sikeresek lenni. Ezért nem is a támogatás a legfontosabb talán, hanem az az üzenet, hogy ez nemcsak szép szakma, de aki jól csinálja, annak biztos és megfelelő megélhetést tud biztosítani. De természetesen beszélnünk kell a támogatási lehetőségekről is, mivel ez a csoportja az ágazatnak erősen rászoruló élethelyzeténél fogva ezekre.

A most záródó Vidékfejlesztési Programban csaknem 2300 fiatal gazda pályázott sikeresen különböző konstrukciók keretében, és

nyert el 66 milliárd forint számukra célzott támogatást. Ezen belül több mint 1200 gazdálkodó 15 milliárd forint induló támogatásban részesült, több mint 600-an a kertészeti beruházásoknál voltak eredményesek, 240-en pedig az állattartás területén fejlesztették gazdaságukat.

A 2023–2027 közötti időszakban a 27 uniós tagállam közül Magyarország a generációs megújulás terén – összevetve az egyes országok vállalásait – a 12. legmagasabb tervértéket vállalta azzal, hogy 6800 fő fiatal mezőgazdasági termelő számára tervez támogatást nyújtani a különböző területalapú vagy vállalkozás indítását segítő támogatási programok keretében eddig nem látott nagyságú forrás, 416,7 millió euró értékben. Hamarosan megismerhetők válik ezek közül az egyik legfontosabb, az érintett mezőgazdasági szakmai szervezetek bevonásával kialakított új fiatal gazda támogatási konstrukció.

A területalapú támogatások új rendszerében 2023-ban már az eredetileg vállaltnál több, közel 6900 fiatal gazda összesen 223 ezer hektárra igényelt az alaptámogatáson felüli többlettámogatást. Az uniós keretek között úgy került kialakításra a konstrukció, hogy a lehető legtöbb 40 év alatti fiatal számára hozzáférhető legyen a többlettámogatás. Nem véletlen, hogy 2024-ben már több mint 7300 fiatal gazda 252 ezer hektár után nyújtott be többlettámogatás iránti támogatási igényt, ami hozzávetőlegesen 30 ezer forintot jelenhet számukra pluszban hektáronként. Mindezek mellett azt is meg kell említeni, hogy tavaly egyszerűbbé vált a földszerzés a fiatal gazdák számára azzal, hogy tíz hektárig kifüggesztés nélkül vásárolhatnak földet a gazdálkodók.

**– Mekkora keretösszegű felhívás megjelenése várható még idén és mit várhatnak a jövő évben a gazdák?**

– A munka folyamatosan zajlik, 2024-ben is még sok felhívás válik megismerhetővé és 2025-ben is több lehetőség nyílik majd. Meghirdettük az új, ötéves AKG és ökológiai gazdálkodás támogatási programokat, melyekre a gazdálkodók 2024. november 25. és 2024. december

23. között nyújthatják be támogatási kérelmeiket.

Megjelentek a mezőgazdasági üzemben belüli öntözésfejlesztést szolgáló kiírások is, jövőre pedig többek között a kertészeti üzemek gépesítettségét segítő és a precíziós célokat ösztönöző felhívások.

Véglegesítés alatt áll a legkisebb termelőket segítő mezőgazdasági kisüzemi konstrukció, csaknem 30 milliárd forint keretösszeggel. A meghirdetendő felhívásra azon termelők pályázhatnak majd, akiknek üzemmérete 5.000 és 10.000 euró Standard Termelési Érték között van. Emellett az is szükséges, hogy üzleti tervet is készítsenek a támogatási kérelem mellé és vállalják, hogy a fenntartási idő végéig a mezőgazdasági tevékenységéből származó üzemméretüket – például állatállományukat – legalább 50%-os mértékben megnövelik. A vissza nem térítendő támogatás maximum 10 millió forint lehet. Az uniós szabályozás megváltozott, a mostani Közös Agrárpolitika támogatási ciklusában nincs lehetőség a Vidékfejlesztési Programban alkalmazott átalánytámogatásos konstrukcióra, csak beruházási támogatásként működtethető a konstrukció. A magas támogatási intenzitásnak köszönhetően ennek a támogatásnak a révén is léphetnek egyet előre a legkisebb termelők is.

**– A területalapú támogatások kifejlesztése és az agrárpetíció tükrében hogyan látja a magyar gazdák érdekvédelmének erősítését az uniós szabályozásokkal szemben? Milyen eredményeket vár a kormány az agrárpetíciótól az EU-val folytatott tárgyalások során?**

– Felhőborító, hogy Brüsszel a magyar gazdáknak járó területalapú támogatások elvételét tervezi. Az pedig egyenesen bicskanvitogató, hogy Magyar Péter és a Tisza párt ebben is Brüsszel kiszolgálója, kiderült, hogy ők is készek a nemzeti érdekek ellen menni és készek a magyar gazdákat megkárosítani. Ez a támogatás nem ajándék, hanem azért kapják a gazdák, hogy a szigorú uniós előírásokat betartva termeljenek. Brüsszelnek ez a terve teljesen tönkretenné a termelőket, a minő-

ségi élelmiszereinket előállító gazdálkodóinkat, kétes minőségű importárakkal árasztanák el a hazai piacot és lakosságot, és veszélyeztetnék az élelmiszerbiztonságot.

A támogatások átcsoportosítása vagy csökkentése komolyan veszélyeztetheti a magyar mezőgazdaság versenyképességét és az ország élelmiszer-önellátását. Az ilyen intézkedések különösen hátrányo-

közösen szeretnék elérni, hogy a támogatások helyben maradjanak, ezzel elősegítve a gazdálkodói társadalom versenyképességének megőrzését. Én magam is arra biztatok mindenkit, hogy töltsse ki az interneten a tiltakozást, az agrarpeticio.hu honlapon!

Az EU-val szembeni elvárások erősítése mellett az agrárszektor stabilitásának célzó támogatások folyama-



san érintenék a kis- és közepes gazdaságokat, amelyek számára létfontosságúak ezek a források a fenntarthatóság és fejlődés szempontjából. A kormány célja, hogy megakadályozza a közvetlen támogatások megszűnését, mert a gazdák nem szenvedhetnek más politikai döntések következményeitől.

Nem csoda, hogy a gazdák felháborodtak és agrárpetíciót indítottak: a magyar gazdák és a kormány

tos kiutalásával is megpróbálnak enyhíteni a termelési költségeken és a fenntarthatósági célok teljesítésén. Magyarország kormánya mindent megtesz annak érdekében, hogy a mezőgazdaság kiszámítható, stratégiai ágazatként működjön, és biztonságosan, környezettudatos gazdálkodással állítsa elő a magyar és az európai fogyasztók piacára az élelmiszereket.

# Indul az új Agrár-környezetgazdálkodási támogatás

Magyarországon a világ számos országához képest még mindig viszonylag ideálisak a feltételei annak, hogy mezőgazdasági termelést folytathassunk. Azonban a talajok kimerülése, az élő rendszerek egyensúlyának felborulása és az egyre szélsőségesebbé váló időjárás miatt az agrártermelés egyre távolabb kerül a környezeti szempontból ideális állapottól. Az AKG egy, a környezeti, természeti kihívásokra adott válaszpontozás. Az AKG ezért nem tekinthető támogatáskiegészítésnek, hanem a környezettudatosabb gazdálkodásból adódó többletköltségek és csökkenő bevételek kompenzációjára szolgál.

Az AKG támogatást igénylők a támogatási rendszerbe való belépés esetén vállalkoznak, hogy gazdálkodási gyakorlatukat az előírásoknak megfelelően nemiképp átalakítják és olyan előírásrendszert követnek, amely hozzájárul a biológiai sokféleség fenntartásához, illetve növeléséhez, valamint erősíti a természetes önszabályozó folyamatokat, védi és javítja a talaj biológiai állapotát, csökkenti a növényvédő szerek szakszerűtlen használatából és a helytelen tápanyag-gazdálkodásból eredő kedvezőtlen környezeti hatásokat. Továbbá környezetkímélő gazdálkodási módszerek ösztönzésével hozzájárul a kedvezőtlen klímaváltozás elleni küzdelemhez. Az AKG célja többek között az is, hogy ösztönözze a gazdálkodókat a mezőgazdasági földterületeken a környezet, a táj és a természeti erőforrások fenntartható hasznosításával összeegyeztethető mezőgazdasági termelési módszerek alkalmazására és segítse a megváltozott környezeti feltételekhez történő alkalmazkodást.

Fentiek szellemében a Vidékfejlesztési Program és az átmeneti időszak lezárultát követően a KAP Stratégiai Terv alapján új 5 éves kötelezettségvállalási időszak indul az AKG. Az Új AKG (KAP-RD19a-1-24) kiírás szerint a pályázatok elektronikus úton történő benyújtására 2024. november 25. és 2024. december 23. között lesz lehetőség.

A kötelezettségvállalás időszaka 2025. január 1-től 2029. december 31-ig tart. A főbb változásokat az alábbiakban foglaljuk össze, persze ez minden módosítást nem tartalmaz:

- A korábbi 16 helyett 10 Tematikus Előírás csoport (TECS) került kialakításra, benne újdonságként a talajmegújító szántó és a Natura 2000 szántó.
- Néhány korábbi választható vállalásból alapvállalás lett (pl. bővített talajvizsgálat elvégzése, ültetvényeknél kötelező elem lett a levélanalízis elvégzése), illetve bevezetésre került néhány új választható előírás.

A gyümölcsültetvények esetében:

- terméstartás helyett intenzitás szerinti megkülönböztetést lesz, a termeléshez kötött támogatásoknak megfelelően bevezetésre került a minimális tőszám megléte
- maximális életkor 26 év (kivéve, szőlő, dió, pekándió, gesztenye, komló)
- ültetvénycserére rendelkezésre álló időszak meghosszabbításra került: ültetvénycserére október 1-től következő évi egységes kérelem benyújtásáig lesz lehetőség.

Képzési szabályok módosultak:

- nincs mentesség a képzés alól, a Támogatási Okirat (TO) ügyfélkapura történő kiküldését követő 1 éven belül teljesíteni kell
- szankciók mértéke jelentősen nőtt.

Továbbá lehetőséget lesz arra, hogy ugyanazon területre AKG és Földhasználat váltást elősegítő beruházások és azok fenntartása (AÖNTB) - KAP-RD21-RD22-1-24 - kérelmet is benyújtson az ügyfél, és ha nyer az NTB-ben, akkor szankció nélkül kivonhatja AKG-ből az NTB támogatott területét. Ugyanarra a területre azonban nem adható be támogatási kérelem ÖKO és AKG támogatásra is.

Az alábbiakban láthatjuk a választható Tematikus előírás csoportokat (TECS). Egy gazdálkodó egy AKG Támogatási Kérelmet nyújthat be, azonban abban több TECS is szerepelhet. Továbbá a gazdálkodó dönthet úgy, hogy egyes területeivel az AKG2025 támogatásra pályázik, míg más területeivel a ÖKO2025 támogatást igényli, amennyiben ezen területei a pályázatban rögzített feltételeknek megfelelnek.

A TECS-ek területi kiterjedésük alapján két típusba sorolhatók (Horizontális és Zonális). A horizontális TECS-ek az ország teljes területén választhatók. A zonális TECS-ek csak a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerben (továbbiakban: MePAR) fizikai blokk szinten lehatárolt, az adott TECS szempontjából támogatott területeken választhatók.

Az egyes TECS-re külön-külön támogatási összeg vonatkozik. A TECS minden esetben minimum 1 ha.

A kifizetés összege ezért minden gazdálkodó esetében eltérő lehet, hiszen az függ az egyes TECS-ek kialakításától, a választott előírások számától, az azokhoz rendelt támogatási összegtől. Az alábbi táblázat mutatja az elérhető legmagasabb kifizetési értékeket, azaz azon összegeket, melyeket egy gazdálkodó akkor tud érvényesíteni, ha az alapvállaláson kívül valamennyi választható előírást kiválasztja és megvalósítja.

A támogatás összege euró alapon kerül feltüntetésre, azonban forintban kerül majd kifizetésre, az euró/forint átváltási arány a kifizetési kérelemre hozott döntés évében a január 1-jén fennálló EKB középárfolyam szerinti értéken. A kifizetésre kerülő támogatási összegek ugyanazon tevékenységekre vonatkozóan akár évenként eltérőek lehetnek.

Gyep TECS esetében, amennyiben a kedvezményezett személy Natura2000 gyepterületre kompenzációs támogatásra is jogosult, úgy az adott Natura 2000 gyepterületre vonatkozó AKG összege, a Natura2000 gyepterület kompenzációs támogatás összegével (115 euro hektáronként) csökken. Tehát a

Natura2000 gyepre a teljes összeg eléréséhez az AKG igénylés mellett a Natura2000 támogatási igénylést is jelölni kell az egységes kérelemben.

Fontos, hogy ugyanazon, GPS koordinátákkal felmért, kötelezettségvállalással érintett egybefüggő területre vagy csak AKG, vagy csak ÖKO támogatás vehető igénybe, tehát egy időben egyazon területre nem igényelhető mindkét támogatás.

A tematikus előírás csoportok háromféle előírástípusból állnak:

1. Agrár-környezetgazdálkodási alapsomag (kötelező): az alapkövetelményeken túlmutató előírásokat tartalmaz. Az alapsomag előírásaihoz egy kifizetési összeg tartozik.
2. Kötelezően választandó tevékenység (KV) közül minden vállalás csoport esetén választani kell egyet, ami a vállalás csoport része lesz.
3. Választható előírások (V): az alapsomagon túli olyan előírások, amelyek különböző környezeti kihívásokat (vetésszerkezeti elvárások, talaj- és vízvédelem, biodiverzitás megőrzése stb.) kezelnek, és amelyekből a kérelmezők szabadon választanak. A kifizetési összeg előírásonként kerül meghatározásra.

A Horizontális szántó – talajmegújító gazdálkodás és a MTÉT élőhely-védelmi gyep TECS esetében találkozhatunk a kötelezően választandó tevékenységek (KV) esetével.

- Az MTÉT szántó- és gyepterületek tematikus előírás csoportok esetében nem kötelező, a horizontális nádas TECS esetében pedig nem lehet az alapsomagon felül előírást választani.
- A fentiekben kívül tematikus előírás csoportonként legfeljebb kétféle előírás csoport alakítható ki. Az adott TECS-ben szereplő minden kötelezett-ségvállalással érintett egybefüggő területre e két előírás csoport valamelyike



	Földhasználati kategória	Területi hatály	Területi lehatárolás	TECS elnevezése
1.	szántó	horizontális	-	Horizontális szántó – alapszintű
2.	szántó	horizontális	-	Horizontális szántó – talajmegújító gazdálkodás
3.	szántó	zonális	Natura 2000 szántó	Natura 2000 szántó
4.	szántó	zonális	MTÉT	MTÉT Tűzokvédelmi szántó
5.	szántó	zonális	MTÉT	MTÉT Madárvédelmi szántó
6.	szántó	zonális	MTÉT	MTÉT Kék vércse védelmi szántó
7.	gyep	horizontális	-	Horizontális gyep
8.	gyep	zonális	MTÉT	MTÉT Élőhely-védelmi gyep
9.	ültetvény	horizontális	-	Horizontális ültetvény
10.	nádas	horizontális	-	Horizontális nádas

lyikét lehet választani, további kombinációs lehetőség nincs. Mindkét előíráscomagnak (amennyiben a kötelezően választható, illetve a választható előírások száma megengedi) legalább kettő előírást kell tartalmaznia, és az előíráscomagoknak legalább az egyik előírás tekintetében el kell térniük egymástól.

**Az AGK-ba belépő területeik vonatkozásában minden gazdálkodóra vonatkoznak:**

1. A gazdálkodó gazdálkodási naplót köteles vezetni évente az előírások szerint. Majd az előző évre vonatkozó gazdálkodási naplónak az adattartalmát, az adott évet követő év január 1. és január 31. között az eGN-be rögzíteni szükséges, amennyiben még a "papír" azaz excel formátumú eGN-t vezeti. Az eGN-t az ügyfélkapun keresztül be kell nyújtani a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz. A gazdálkodási napló vezetésére mindenképpen érdemes gondot fordítani, mert vezetésének hiánya az adott évre vonatkozó kizárást, hiányos vezetése 10%-os szankciót, míg az eGN be nem küldése 15%-os szankciót eredményezhet adott évi kifizetés vonatkozásában.
2. A Támogatási Okirat kézhezvételét követő egy éven belül, de legkésőbb 2029. december 31-ig mindenkinek képzésen kell részt vennie, nincs mentesség.
3. Be kell tartani a Feltételeesség és a Minimumkövetelmények (gyommentesen tartás) előírásait.
4. Jogszerű földhasználat megléte minden napra.

**Gyep**ek vonatkozásában alapvető követelmény, hogy az AGK-ba hozott gyepterületek vonatkozásában rendelkezni kell min. 0,2 ÁE/ha legeltethető saját állatállománnyal, valamint a kötelezettségvállalás minden napján bejegyzett állattartóként kell szerepelni. Ezek hiányában adott évre nem jár kifizetés a TECS-re. Ugyanazon állat nem számolható el egyidőben az ÖKO gyepterületekre is.

Ültetvények esetében az ültetvénycsoportok a következők: intenzív ültetvény, extenzív ültetvény, szőlő. A fent említett 26 éves korhatáron túl – a kivételeket fent említettük – további követelmény, hogy egy ültetvénycsoporton belül a tábla kizárólag homogén ültetvényt tartalmazhat csak – pl. extenzív alma, szilva stb., azaz legalább 95%-ban azonos fajhoz tartozzon, azok életkora nem számít. Egy KET-en belül egy adott tábla vonatkozásában kizárólag homogén ültetvény támogatható. Az ültetvényben egy adott tábla vonatkozásában a hiányzó, kizáradt vagy más okból termőképtelenné vált egyedek aránya legfeljebb 15% lehet, mert ha ennél több, akkor a tábla adott évben AGK támogatásra nem jogosult. Még nem termő ültetvény is támogatható.

El nem telepített ültetvény területével is igényelhető a támogatás, de nyilatkozni kell arról, hogy legkésőbb a 2026. évi egységes kérelem benyújtására nyitva álló időszak végéig az ültetvény eltelepítésre kerül.

**Nádas:** Horizontális nádas tematikus előírás csoport esetében kizárólag a legalább 80%-ban két éves náddal borított földterület támogatható.

**Területmérés:** Amennyiben eldöntöttük, hogy részt kívánunk venni a támogatásban, úgy szükséges a bevinni szándékozott egységek – kötelezettségvállalással érintett egybefüggő területek (KET) – koordinátákkal, vagy shape fájlal történő beazonosítása. Itt változás, hogy már nem 3, hanem 1 m-es pontosságot kell figyelembe venni, továbbá a lemért területek részét képezhetik az elmúlt évben támogathatóvá vált tájképi elemek pl. ökológiai határsávok is. Amennyiben a már a korábbi AGK-ban résztvevő ügyfelek poligonjai megfelelnek ezen előírásoknak, úgy újabb mérés nem szükséges. A koordináta azonosítás elfogadott, külön mérési jegyzőkönyvre nincs szükség. S az új AGK-ban a mérési sarokpont beazonosítása sem elvárta. Az AGK-ba bevinni kívánt területre jogszerű földhasználattal kell rendelkezni a kötelezettségvállalás minden napjára, tehát a mérést csak a jogszerű földhasználattal rendelkező táblák esetében tegyék meg.

Amennyiben a KET által teljesen körülvevő, 0,01 hektárt meghaladó kivett terület van (összefüggő nádas, épületek, tanya stb.), úgy azt ki kell mérni, mert ezek a területek nem jogosultak támogatásra.

**Fontos!** Ültetvények esetében külön mérendőek az ültetvénycsoportok (extenzív, intenzív, szőlő), valamint a gesztenye, dió, pekándió és a komló.

Ültetvények esetében az alábbiakra is tekintettel kell lenni:

- amennyiben az ültetvényt művelő utak veszik közre, (pl.: gépek forgására biztosított területek) akár két oldalról, akár négy oldalról a lombkorona középpontjától mérve a sortávolság fele és a művelő utak legfeljebb 3,5 méteres területe beszámítható;



- amennyiben nincsen művelő út az ültetvény körül, a lombkorona középpontjától mért, legfeljebb a sortávolság felének megfelelő terület számítható be;
- amennyiben az ültetvény körbekerített és határai rögzítettek (pl.: kerítés-sel), a kerítésig tartó terület, de legfeljebb, a lombkorona középpontjától mérve a sortávolság fele és a művelő utak legfeljebb 3,5 méteres területe beszámítható;

- az adott régió bevált mezőgazdasági gyakorlatának hagyományosan részét képező, legfeljebb 4 méter széles elemek (pl. teraszfalak, öntözőárkok) a terület részének tekintendők.

Az extenzív gyümölcsültetvény és az intenzív gyümölcsültetvény az ültetvény minimális tőszáma alapján került meghatározásra. A támogatható fajokat és az azokhoz tartozó minimális tőszámokra vonatkozó adatokat a pályázati felhívás 7. melléklete tartalmazza – mely a termeléshez kötött támogatásoknak megfelelően került kialakításra. A részben vagy egészben el nem telepített ültetvények esetén a KET határait úgy kell kialakítani, hogy a telepítés után a KET megfeleljen a fentiekben leírtaknak.

**Fontos!** A KET nem támogatható területre csak a Nádas TECS esetében eshet, valamint akkor, ha a gazdálkodó a 2024. évi egységes kérelem keretében változásvezetési bejelentés tett, és a változásvezetési bejelentés a támogatási kérelem benyújtásáig nem került még lezárásra.

A felmért területeket természetesen a Támogatási kérelembe fel kell tölteni, s minden egyes KET-re meg kell adni a választott Tematikus előírás csoportot, s a lehetséges választott előírásainkat.

**A beadott Támogatási kérelmünk az alábbi szempontok szerint kerül elbírálásra:**

- A területi szempontok esetén a nitrátrézkény terület, a Natura 2000 terület és az Aszályérzékeny terület szempontok szerinti többletpont az alapján adható, hogy az adott TECS-be bevitt földterület mekkora része esik a hivatkozott területi szempont szerinti kategóriába.
- „A gazdaság teljes területe kevesebb mint 300 ha” értékelési szempont esetén a gazdaság teljes területébe a 2024. évi egységes kérelemben szereplő összes szántó, gyepek és ültetvény hasznosítású területet vesszük figyelembe.
- Egy adott TECS-be bevitt földterület arányáért járó többletpont az alapján kerül meghatározásra, hogy a teljes gazdaság azonos hasznosítású (szántó, gyepek, ültetvény, nád) területének mekkora része kerül bevonásra. Amennyiben az azonos hasznosítású földterület több különböző tematikus előírás csoportba kerül bevonásra, a többletpont valamennyi tematikus előírás csoport esetében beszámításra kerül. A teljes gazdaság tematikus előírás csoporttal azonos hasznosítású területe a 2024. évi egységes kérelemben az adott hasznosításra bejelentett terület.

Ha a kedvezményezettnek 2024. évben nem volt egységes kérelme, úgy a gazdaság méretére, valamint a földhasználati kategóriákon belül az agrár-környezetgazdálkodási kifizetésbe bevitt területek vonatkozásában a maximálisan adható pontszám kerül meghatározásra.

- Állatállományért járó többletpont abban az esetben adható, ha az ENAR és OLIR nyilvántartások alapján a gazdálkodó a 2024. év átlagában legalább 0,2 ÁE/ha, kedvezményezett tenyészetébe bejelentett legeltethető állattal rendelkezik. Az állategység meghatározása során a hektárra vonatkozó adat a kedvezményezett által szántó és gyepek földhasználati kategóriába bevinni kívánt földterület nagyságának összegzésével történik.
- Amennyiben a kedvezményezett részt vett a VP4-10.1.1-15 vagy a VP4-10.1.1-16 vagy a VP4-10.1.1-21 kódszámú „Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés” támogatásban, úgy részére a táblázat szerint meghatározott mértékű pont adható.

Egy adott TECS valamennyi kötelezően választandó és a szabadon választható vállalás esetén meghatározásra kerül az adott vállalás környezeti hozzáadott érték pontja, amelyet a pályázati felhívás 2a melléklete tartalmazza. Az adott tematikus előírás csoport kötelezettségvállalással érintett egybefüggő területeihez tartozó előíráscomagok területnagyság figyelembevételével súlyozott átlaga adja meg a választott vállalások után járó környezeti hozzáadott értéket.

Zonális TECS-ek esetében a TECS környezeti hozzáadott értékének pontja hozzáadódik a választott vállalások után járó környezeti hozzáadott érték pontjaihoz, függetlenül attól, hogy a kedvezményezett választ-e a választható vállalások közül.

TECS elnevezése	Kötelezően választandó vállalás / Ültetvénycsoport	Támogatás maximális összege (euró/ha/év)
<b>Szántó</b>		
Horizontális szántó – alapszintű		400
Horizontális szántó – talajmegújító gazdálkodás	sávos művelés – strip till	425
	talajművelés nélkül – no till	506
Natura 2000 szántó		410
MTÉT Tűzokvedelmi szántó		597
MTÉT Madárvedelmi szántó		558
MTÉT Kék vércse védelmi szántó		526
<b>Gyep</b>		
Horizontális gyep		303
MTÉT élőhely- védelmi gyep	alföldi madárvedelmi	455
	tűzokvedelmi	496
	hegy- és dombvidéki madárvedelmi	373
	nappali lepke védelmi	332
	gyeprezervátum	517
<b>Ültetvény</b>		
Horizontális ültetvény	intenzív	867
	extenzív	724
	szőlő	1045
<b>Nádas</b>		
Horizontális nádas		105

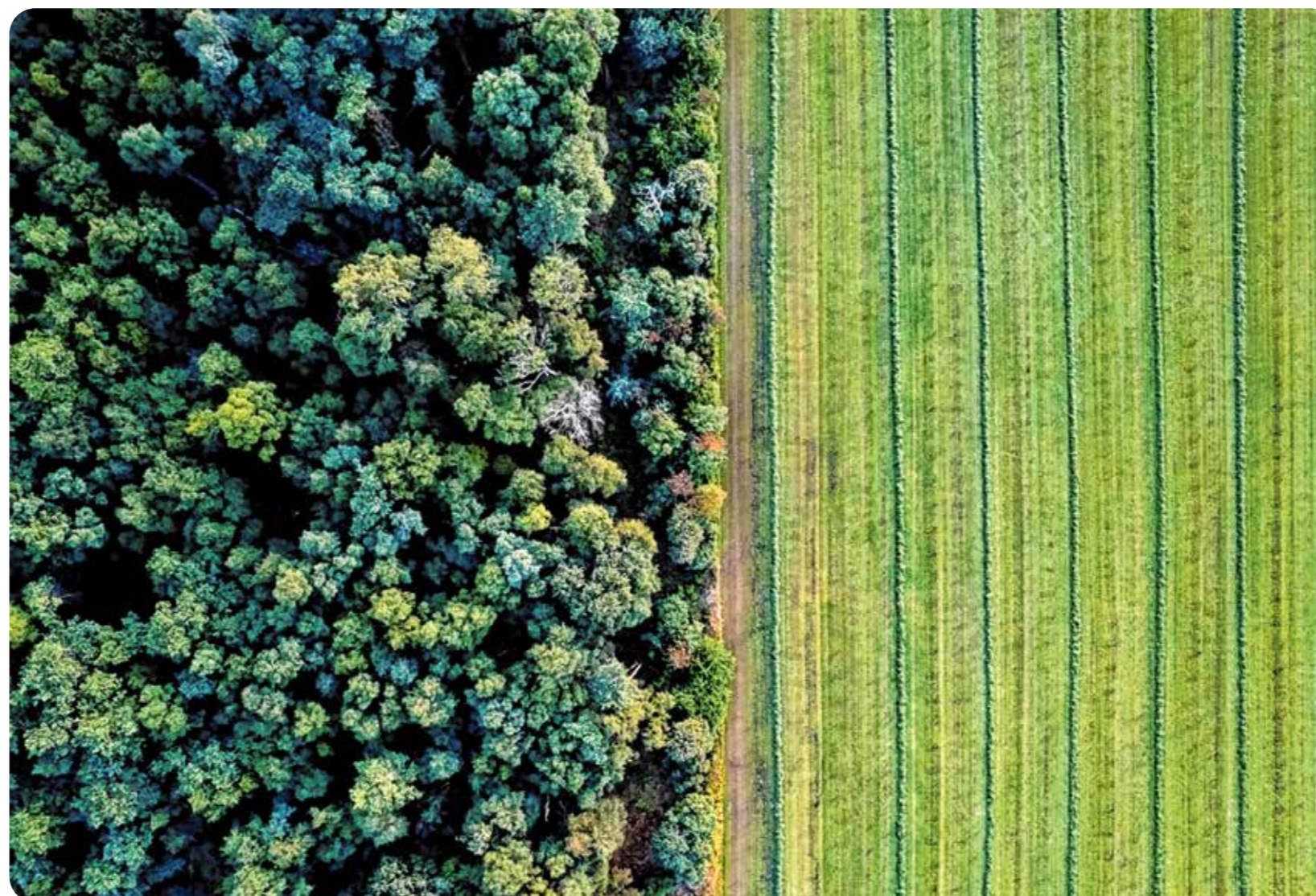
Az alábbiakban néhány alapelőírás részleteit ismertetjük, de részletesebb információt a NAK kiadványban

<https://tinyurl.com/AGKgezikonyvtamogatasisikerlem>



illetve a pályázati felhívásban olvashatunk.

<https://tinyurl.com/KAP-kifizetes>



### A területek elkülönítése

1. KET elkülönítése azonos hasznosítás esetén:

Amennyiben egy KET-tel szomszédos területen azonos növény termesztése történik vagy azonos hasznosítási kódú növény tarlója található, akkor a KET elkülönítése céljából az alábbi elválasztási szabályokat kell alkalmazni:

- Szántóföldi kultúra esetén
  - legalább 2 méter széles zöldugár vagy méhlegelő sáv, vagy a közös sarokpontokon/töréspontokon természetes anyagú jelölő tárgy (pl. fa karó, T-ülőfa) elhelyezése.
- Ültetvény esetében
  - a közös sarokpontokon/töréspontokon természetes anyagú jelölő tárgy (pl. fa karó, T-ülőfa) elhelyezése, vagy a közös sarokpontokon/töréspontokon lévő utolsó oszlop vagy utolsó törzs, tőke megjelölése élénk színű festékkel.
- Gyep esetén
  - természetes anyagú jelölő tárgy (pl. fa karó, T-ülőfa) elhelyezése.

Egy terület akkor tekinthető szomszédosnak, ha a KET és az érintett terület közös határvonala egybefüggően minimum harminc méter. Eltérő növényi kultúra (eltérő hasznosítási kód) termesztésével, illetve eltérő növény- fejlettségi állapottal a KET elkülönítése megvalósul!

2. Talajmintavétel

Az AKG esetében a szántó és ültetvény TECS vonatkozásában 2025. január 1. és 2029. december 31. között folyamatosan bővített talajvizsgálati eredménnyel kell rendelkezniük. Azon gazdálkodók, akik még nem rendelkeznek talajvizsgálati eredménnyel, azoknak a 2025. évi egységes kérelem benyújtá-

si időszakának végéig kell a talajvizsgálati kötelezettséget teljesíteni, vagy akkreditált talajlaboratórium által a talajminta leadásáról kiállított, a pályázat melléklete szerinti igazolással rendelkezni.

3. Szűkített növényvédőszer-hatóanyag alkalmazása

A NIH (KAP Nemzeti Irányító Hatósága) közleményben január 31-ig teszi közzé azon növényvédőszer-hatóanyagok listáját, melyeket AKG-ban nem, vagy csak meghatározott feltételekkel lehet alkalmazni.

Fontos! Tiltott szerhasználat a tábla adott évi kifizetésének megvonásával járhat!

Az Európai Unióban nem engedélyezett hatóanyagok a felhívás keretében támogatott területeken szükséghelyzeti engedéllyel sem használhatók.

4. „Növényvédelmi előrejelzés alkalmazása.”

Növényvédelmi előrejelzés megvalósítható többek között a következő eszközökkel, módszerekkel: növényvédelmi előrejelzési rendszerhez való csatlakozás, meteorológiai állomás üzemeltetése.

5. Tápanyag-gazdálkodási terv készítése

Fontos megjegyeznünk, hogy aki még nem rendelkezik az első évre talajvizsgálattal, úgy azt az első évre vonatkozóan mérlegszámítás módszerével készítheti el. A 2025-re szóló tápanyag-gazdálkodási terv elkészítésének időpontja a 2025. évi egységes kérelem benyújtásának jogvesztő határnapja. A korábbiakhoz hasonlóan a további évekre szeptember 30-ig kell a tervet elkészíteni talajtani szakértő bevonásával, aláírásával – persze meghatározott esetben a gazdálkodó maga is elkészítheti a tervet saját vagy a gazdálkodó szervezet részére.

A tápanyag-gazdálkodási terv egyes adatait az eGN részeként a naptári évet követő január 31-ig a NÉBIH felé elektronikus úton továbbítani kell.

6. Öntözés

Az öntözés csak a horizontális szántó és ültetvény tematikus előírás csoportok esetében megengedett.

7. Egyetlen tematikus előírás csoportban sem lehetséges szennyvíz és szennyvíziszap, valamint azt tartalmazó komposzt alkalmazása, kivéve a NÉBIH engedélykijelentéssel rendelkező termésközelítő anyagot.

8. Szántók esetében az alapelőírások között is szerepel – de ezen felül választható is – az istálló-, biogáz iszap vagy zöldtrágya használata, ezt a tápanyag-gazdálkodási terv készítésénél figyelembe kell venni.

9. A vetésszerkezet speciális szabályai

A vetésszerkezetre vonatkozó előírásokat évente kell megvalósítani. Élvelő szálas pillangós vetésszerkezeti elem az előírások megfeleltetése érdekében elszármolható a Feltételekben, AÖP-ben, mint Nitrogénmegkötő növény, valamint Szálas fehérje- takarmány termeléshez kötött támogatás keretében is.

10. Táblaméret korlátozás

Táblaméretre vonatkozó korlátozás az új AKG kiírásban csak a Natura2000 szántó zonális tematikus előírás csoportban szerepel alapvállalásként, miszerint a táblák maximális mérete 20 ha. Választható azonban minden szántóföldi TECS-ben az 5 hektáros táblaméret. Lucerna és élvelő szálasok esetében akkor is választható ezen előírás, ha a tábla mérete meghaladja az 5 ha-t. Fontos azonban, hogy táblaméretre vonatkozó vállalások teljesítése során a kedvezményezettnek gondoskodnia kell a KET-en belüli azonos kultúrával hasznosított táblák elválasztásáról a legalább 2 méter széles zöldugár vagy méhlegelő sáv elhelyezésével. 2025. január 1. előtt elvetett kultúráknál a táblaméretre vonatkozó korlátozások nem kerülnek figyelembe vételre.

11. 12% feletti lejtős területek

12%-os lejtő felett „A talaj forgatása – beleértve a szervesztrágya bedolgozását is – csak a lejtő irányával merőlegesen történhet”, s természetesen megmaradó előírás, miszerint ilyen területeken a dohány, cukorrépa, takarmányrépa, burgonya, csicsóka, édesburgonya termesztése tilos.

12. Továbbra is választható előírás: „A kötelezettségvállalási időszak alatt legalább egy alkalommal a területen képződő melléktermékek (különböző szalma- és szármadaradványok) talajba dolgozása.”

13. Új választható előírásként jelenik meg a Horizontális szántó és a Natura2000 szántóterületeken az alábbi: „Aszály- vagy erózióérzékeny területeken a vállalással érintett területen a vetésszerkezetben az erózió szempontjából kockázatos kapásnövények aránya legfeljebb 20%.

Erózió szempontjából kockázatos kapásnövények: dohány, cukorrépa, takarmányrépa, burgonya, csicsóka kukorica, napraforgó, édesburgonya.” A KET-en akkor érvényesíthető e vállalás, ha a KET egésze aszályérzékeny blokkban van, vagy legalább 50%-a erózióérzékeny fedvényre esik.

14. Zöldugár/méhlegelőszegély

Szántó tematikus előírás csoportokban választható előírás a „Kötelezettségvállalási időszak minden évében zöldugár vagy méhlegelő szegély fenntartása legalább 6 méter, legfeljebb 20 méter szélességben az adott kötelezettségvállalással érintett egybefüggő terület legalább 5%-ával megegyező terület nagyságban.” Ezen előírás során a zöldugár vagy méhlegelő táblaszegélyre vonatkozó vállalást a kötelezettségvállalási időszak minden évében teljesíteni kell, annak ellenőrzése évente történik. A táblaszegélyre vonatkozó területi vállalást a vállalásomaggal érintett KET-ek összterületére vonatkozóan összevontan is lehet teljesíteni.







### Horizontális gyepek

Table with 5 columns: Ssz., E.t., Vállalások, Euró/ha/év, KHÉ. Rows 177-186 detailing agricultural measures and subsidies.

### MTÉT élőhely-védelmi gyepek

Table with 5 columns: Ssz., E.t., Vállalások, Euró/ha/év, KHÉ. Rows 206-212 detailing MTÉT habitat protection measures.

### MTÉT élőhely-védelmi gyepek

Table with 5 columns: Ssz., E.t., Vállalások, Euró/ha/év, KHÉ. Rows 187-205 detailing various agricultural and environmental measures.

### Horizontális ültetvény

Table with 5 columns: Ssz., E.t., Vállalások, Euró/ha/év, KHÉ. Rows 213-222 detailing horizontal afforestation measures.

### Horizontális nádas

Table with 5 columns: Ssz., E.t., Vállalások, Euró/ha/év, KHÉ. Rows 223-228 detailing horizontal wetland restoration measures.

# Tartalmi értékelési szempontok (AKG)

1) A támogatási kérelmek tartalmi értékelésének szempontjai az alábbiak:

- I. Területi szempontok:
a) Nitrátérzékeny terület
b) Natura 2000 terület
c) Aszályérzékeny terület
II. Egyéb szempontok:
a) A gazdaság teljes területe kevesebb mint 300 ha
b) A kedvezményezett egy adott földhasználati kategóriába tartozó területeinek több mint 75%-ával lép be...

III. Környezeti hozzáadott érték:

- a) A választott tevékenységek környezeti hozzáadott értéke
b) Zonális TECS környezeti hozzáadott értéke
2) A területi szempontok esetén a nitrátérzékeny terület, a Natura 2000 terület, és az Aszályérzékeny terület szempontok szerinti többletpont az alapján adható...

- nos hasznosítású (szántó, gyepek, ültetvény, nád) területének mekkora része kerül bevonásra.
5) A teljes gazdaság tematikus előírás csoportba kerül bevonásra, a többletpont valamennyi tematikus előírás csoport esetében beszámításra kerül.
7) Állatállományért járó többletpont abban az esetben adható, ha az ENAR és OLIR nyilvántartások alapján a kedvezményezett 2024. év átlagában legalább 0,2 állategység/hektár, kedvezményezett tenyésztetbe bejelentett legeltethető állattal rendelkezik...

Table with 13 columns and 9 rows showing evaluation criteria and scores for different agricultural measures.

## Megjelentek az öntözésfejlesztési pályázati kiírások

A KAP Stratégiai Terv keretében összesen 65,8 milliárd forint keretösszeggel kerültek meghirdetésre az „Öntözésfejlesztési és vízfelhasználás hatékonyságát javító mezőgazdasági üzemen belüli komplex beruházások támogatása” és az „Öntözésfejlesztési és vízfelhasználás hatékonyságát javító mezőgazdasági üzemen belüli beruházások támogatása” című pályázati konstrukciók.

A kisebb projektek megvalósítását segítő kiírás keretében legfeljebb 200 millió forint támogatás igénylésére lesz lehetőség, az első benyújtási szakasz 2025. február 4-én kezdődik és 2025. február 17-ig tart, míg a komplex beruházások megvalósulását szolgáló felhívás keretében a támogatási kérelmek benyújtására 2025. március 4. napjától, az első benyújtási szakasz keretében kerülhet sor, az első beadási időszak 2025. március 17-ig tart. Ezen felhívás keretében legalább 200 millió, de legfeljebb összesen 5 milliárd forint támogatás igényelhető.

Mindkét kiírás támogatja a víztakarékos öntözési technológiák bevezetését, a víztakarékos öntözési inf-



rastruktúra és a kapcsolódó műtárgyak korszerűsítését, rekonstrukcióját és bővítését, az öntözőrendszerek vízfelhasználásának optimalizálását, továbbá új öntözővíz-szolgál-

ató művek és -rendszerek létrahozását.

Fontos kiemelni, hogy az önállóan nem támogatható tevékenységek között szerepel többek között a hite-

lesített vízfogyasztásmérő berendezések beszerzése, meteorológiai adatgyűjtő állomások telepítése, valamint a csatornák kotrásához, karbantartásához szükséges gépek, például önjáró kotrógépek és a hozzájuk tartozó kanál adapterek beszerzése is.

A felhívásoknak és a megvalósítandó beruházásoknak köszönhetően az öntözött területek nagysága a következő években is növekedhet, ami rendkívüli segítséget jelenthet a gazdálkodóknak figyelemmel az elmúlt évek aszályos időjárására.

A pályázati kiírások és azok mellékletei a kap.gov.hu oldalon érhetőek el.

• NAK



## Széles körben segít a Zöld Támogató Egység

A Kap Stratégiai Tervben leírtak szerint a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarában – önálló szervezeti egységként – került felállításra a nemzeti KAPHálózat Zöld Támogató Egysége (ZTE).

A ZTE működésének célja, hogy a KAP Stratégiai Terv I. és II. pillér zöld beavatkozásait (AÖP, AKG, ökológiai gazdálkodás, Natura 2000 gyepek, agro-ökológiai nem termelő beruházások, erdészeti intézkedések stb.), valamint a kapcsolódó nemzeti programok végrehajtását támogassa.

Végső cél a mezőgazdaság általános környezeti és természeti vonatkozásaiban – és különösen a KAP Stratégiai Terv zöld felépítményének intézkedéseiben – a mezőgazdasági termelők segítése gyakorlati tanácsokkal és az adott gazdaság igényeihez szabott támogatási konstrukciók kialakításával. Ennek érdekében – a meglévő szaktanácsadói és egyéb szakértői hálózatra építve – egy úgynevezett zöld szakértői és tanácsadói hálózat jön létre.

Ennek tagjai folyamatosan naprakész ismeretekkel rendelkeznek majd, amit egy központi tudásbázis felépítése és képzések is segítenek. A környezeti fenntarthatóságot és a természetközeli gazdálkodást támogató tudásbázissal és a kapcsolódó eseményekkel, képzésekkel a ZTE a mezőgazdasági szakembereknek naprakész tudást biztosít.

Tudástartalmakat fejlesztünk, bemutató rendezvényeket szervezünk a témában, amelyek elérhetőek lesznek mind a gazdálkodók, mind a szakértők, a tanácsadók, a KAP ST végrehajtók és a szakpolitikai szereplői számára is. Ezen tevékenység része ez a NAKLap különszám is, amelyet most Ön a kezében tart. Reméljük, jó hasznát veszi!

• NAK



Az Európai Unió támogatásával

## Kiemelt támogatások az állatjóléti programok végrehajtására

A gazdasági és politikai környezet miatt az elmúlt években gyors ütemben változik az állattenyésztés helyzete és a következő években is számos kihívással kell szembenéznie az ágazatnak. Különösen igaz ez az állatjólét területén támasztott elvárások és az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem területén. Egy ilyen időszakban felértékelődnek azon segítséggek, melyeket a gazdálkodók a kormányzattól kapnak a megfelelés érdekében.

Az Európai Bizottság 2022 novemberében fogadta el hazánk KAP Stratégiai Tervét, ami által történelmi lehetőség azt jelenti, hogy nemcsak a telepek korszerűsítésére nyílnak újabb lehetőségek, de akár az állatjóléti programokban való részvételre is.

A hazai állattenyésztést sújtó problémák enyhítésére, az ágazat versenyképességének javítására a minden eddiginél nagyobb vidékfejlesztési számokra a KAP Stratégiai Terv mintegy 5400 milliárd forint felhasználását teszi lehetővé, amiből közel 2900 milliárd forint vidékfejlesztési célokat, agrárberuházások megvalósulását, az élelmiszeripar és a vidéki infrastruktúra fejlesztését szolgálja, a fennmaradó mintegy 2500 milliárd forintnyi forrás pedig a közvetlen és ágazati támogatások kapcsán áll rendelkezésre. 11 szakmai program kerül meghirdetésre, amelyek a gazdaságfejlesztést, a zöld jövő feltételeinek megteremtését és a megújuló vidéket segítik. 2027-ig gazdaságfejlesztésre 1500 milliárd forintot, míg a

zöld jövő feltételeinek megteremtésére 1000 milliárd forintot fordíthatunk. Az állattenyésztési ágazat részére ez azt jelenti, hogy nemcsak a telepek korszerűsítésére nyílnak újabb lehetőségek, de akár az állatjóléti programokban való részvételre is.

A hazai állattenyésztést sújtó problémák enyhítésére, az ágazat versenyképességének javítására a minden eddiginél nagyobb vidékfejlesztési források minél hatékonyabb kihasználása jelentheti a megoldást. Az elmúlt években mintegy 500 milliárd forint támogatás jutott el az állattenyésztőkhöz, ami biztos hátteret ad a minőségi alapanyagok termeléséhez, de a feldolgozás előmozdítása, a hozzáadott érték növelése tovább javíthatná az ágazat szereplőinek eredményességét. Az Európai Unióban Magyarországon áll rendelkezésre a legtöbb állatalapú jogcím, és új alapokra kerültek az állatjóléti támogatások, mindezek nagyban segíthetik az állattenyésztők munkáját.

NAK SZÁNTÓFÖLDI NAPOK ÉS AGRÁRGÉPSHO

MEZŐFALVA

2025. JÚNIUS 4-5.

JÖVŐRE IS JÖN AZ ORSZÁG LEGNAGYOBB SZÁNTÓFÖLDI RENDEZVÉNYE!

www.szantofoldinapok.hu

NAK NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA MEGFŐSZ

A KAP Nemzeti Irányító Hatóság a Bizottság (EU) 2022/129 végrehajtási rendelete alapján tette közzé a tervezett pályázati felhívások benyújtására vonatkozó határidők ütemtervét. A nyilvánosan elérhető pályázati menetrend alapján néhány támogatási konstrukcióra szeretnénk az állattartók figyelmét felhívni. Röviden összefoglaltuk a támogatások célját, valamint kiemeltük a támogatási és kifizetési kérelmek beadási időszakait, amikre fokozottan figyelni kell, mert általában ezek a határidők jogvesztők. A felhívásokról részletesebb információkat a QR kódok beolvasásával érhetnek el. Bár több támogatás esetében már lejárt az ideai beadási határidő, ezek esetében is fontosnak tartjuk, hogy a gazdálkodók szem előtt tartsák a kapcsolódó kötelezettségeiket.



<https://tinyurl.com/menetrendKAPst>

Állatjóléti támogatások a szarvasmarha ágazatban

Állatjóléti támogatás a tejtermelő szarvasmarha ágazatban (KAP-RD30-1-24)

A 2010. évtől indult tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás folytatásaként meghirdetésre kerülő program nagy népszerűségnek örvend a tejtermelő gazdaságok között. A 2025. évtől induló, jelentős nemzeti finanszírozással támogatott pályázati lehetőség több részletében eltér a korábbi évek projektjeitől. A takarmányozásra vonatkozó kötelezettség átkerül a kötelezően megvalósítandó tevékenységek közé, így egyedül a természetes körülmények biztosítása marad választható tevékenységként. Jelentősebb változás történik ugyanakkor a takarmányozási kötelezettség megvalósítása esetén alkalmazott eljárásban, mivel elfogadottá válik a szalma és 2,5-szeres egyenértékkel a szenázs etetése is, mint a szénát helyettesítő takarmányok. Az előírás minden pályázó szá-

mára 1 kg-ot meghaladóan, legalább egy kilogrammal több széna (minimum 2 kg), vagy annak megfelelő egyenértékű szenázs etetése lesz állategységenként. A 2016. évtől 2023. évig terjedő időszakokkal ellentétben a hat hónapos (borjú) korig történő támogatásra már csak a nőivarú egyedek lesznek jogosultak.

A rendelkezésre álló keretösszeg 32,4 milliárd Ft. A támogatási felhívás az 2024. október 31. napig tartó társadalmi egyeztetést követően kerül hivatalos közzétételre. A kötelezően megvalósítandó, önállóan támogatható kötelezettségvállalások (Állatsűrűségekre vonatkozó kötelezettség, Gondozói felügyeletre vonatkozó kötelezettség, Preventív beavatkozásokra vonatkozó kötelezettség – csülökápolás biztosításával, Fejési technológiára vonatkozó kötelezettség, Takarmányozásra vonatkozó kötelezettség) mellett a választható, önállóan nem támogatható tevékenység (Természetes körülmények biztosítása) finanszírozására nyújt lehetőséget a pályázati kiírás. Ezek teljesítésére vissza nem térítendő, egységköltség alapú támogatás jár. A műveleteket előreláthatóan 5 éven keresztül kell végrehajtani a 2025. január 1. napjától 2029. december 31. napjáig tartó időszakban.



Változik a pályázatok bírálata során alkalmazott pontozási rendszer is a tartalmi értékelési szempontok alapján. Ebben magasabb súllyal, pontszámmal szerepel az agrárvégzettség igazolása, valamint a termelői és integrált szervezetekben történő részvétel. Új elemként jelenik meg az állatjóléti felelőssel történő rendelkezés és a részvétel a tesztüzemi rendszerben.

A támogatási kérelem benyújtására várhatóan 2025.01.13. naptól 2025.02.13. napig lesz lehetőség. A kötelezettségvállalásokhoz tartozó állategységenkénti támogatási összegek megegyeznek a 2023. évi egységes kérelem keretében benyújtott kifizetési kérelem alapján folyósított, a korábbiakhoz képest jelentősen megnövelt összegű támogatással.



<https://tinyurl.com/tej-szarvasmarha-tamog>

Állatjóléti támogatás a húshasznú szarvasmarha ágazatban (KAP-RD31-1-24)

E támogatási konstrukció esetében a rendelkezésre álló keretösszeg 10 milliárd Ft. A felhívás a húsmarha állományok tartási, takarmányozási és higiéniai körülményeinek javítását célzó intézkedések teljesítését célozza meg egységköltség alapú, vissza nem térítendő támogatással segítve. A műveleteket 5 éven keresztül kell végrehajtani, erre a 2024. május 1. napjától 2029. április 30. napjáig tartó időszak lett kijelölve. A támogatási kérelmeket 2024. augusztus 5-tel bezárólag lehetett beadni, így a kérelem benyújtási időszaka lezárult. A kedvezményezettek a kifizetést évente, az Egységes Kérelem keretében tudják igényelni.

Nagyonfontos, hogy a 2024.05.01. naptól fennálló, kötelezően előírt és választható kötelezettségek folyamatos teljesítése elengedhetetlen már az első gazdálkodási évben is. A paraziták elleni védekezés (permetezés évente 4 alkalommal, oltás 2 alkalommal) és a számlával, mintavételi- és labor eredményközlő jegyzőkönyvvel igazolható bélsár vizsgálat, a gyógyszer beszerzése, az állategészségügyi szolgáltatás,



talajvizsgálat, az esetleges alomanyag-vásárlás utólag már nem pótolható, így ezek hiánya az első éves kifizetések megtagadását vonhatja maga után.



<https://tinyurl.com/hus-szarvasmarha-tamog>

Állatjóléti támogatás a kiskérődző ágazatban" (KAP-RD29-1-24): A VP3-14.1.3-22 Kiskérődző állatjóléti támogatás esetében 2024. december 31-vel zárul le a kötelezettségvállalási időszak, ami 2025-ben várhatóan újra nyílik. A rendelkezésre álló keretösszeg 5,4 milliárd Ft. A támogatási felhívás a pályázati ütemterv szerint 2024. IV. negyedévében lesz megismerhető, de a kötelezettségvállalások kiolvashatóak a Stratégiai Tervből

(technológiába épített körömápolás, Endoparazita (belső élősködők) fertőzöttség ellenőrzése, Ektoparaziták (külső élősködők) valamint legyek, szúnyogok, nyüvek elleni védekezés, Ásványi anyag kiegészítés alkalmazása), továbbá a pályázati felhívás társadalmasítása is megkezdődött és elérhető <https://kap.gov.hu> oldalon.



<https://tinyurl.com/kiskerodzoallatjolelitamogatas>

Állatjóléti támogatás a méhészeti ágazatban: A rendelkezésre álló keretösszeg 5,4 milliárd Ft. Fontos, hogy akik részt vesznek a támogatásban, kötelesek évente egyszer méz visszahagyást jelenteni. A tervezett pergetés dátumát minimum a tervezett pergetés időpontja előtt három mun-

kanappal szükséges bejelenteni. A határidők és kötelezettségek, valamint a támogatáshoz kapcsolódó aktualitások tekintetében kérjük, hogy stratégiai partnerünk, az OMME honlapját kövessék figyelemmel <http://kap.gov.hu>!



<http://www.omme.hu/>

AMR elleni küzdelem kompenzációs kifizetés

Látványlag kakukktojásnak tűnik az állatjóléti támogatások után, de ez a támogatás is az „Agrár és Vidékfejlesztési támogatások Zöld Jövő” keretében kerül meghirdetésre és elsődleges célja az antimikrobiális szerek, elsősorban az antibiotikumok felelős, fenntartható használatának elősegítése, különösen a humán

egészségügyi szempontból kritikus hatóanyagok alkalmazásának visszaszorítása és az antimikrobiális rezisztencia kialakulásának megelőzése. Az intézkedés keretében normatív, vissza nem térítendő támogatásban részesülhetnek a gazdálkodók, a rendelkezésre álló keretösszeg 12 milliárd Ft. A műveleteket 5 éven keresztül kell végrehajtani, erre a 2024. május 1. napjától 2029. április 30. napjáig tartó időszak lett kijelölve. A támogatási kérelmeket 2024. július 3-ai bezárólag lehetett beadni, a kedvezményezettek a kifizetést évente, az Egységes Kérelem keretében tudják igényelni.



<https://tinyurl.com/AMRkompenzacioskifizetes>

# A hazai ökológiai gazdálkodás támogatása jövőre is folytatódik

Idén október végén jelent meg a sok gazdálkodó által várt új Ökológiai gazdálkodás támogatás (KAP-RD20-1-24) pályázati felhívás.

Jelen cikkünkben rövid áttekintést szeretnénk adni a megjelent pályázati felhívásról annak érdekében, hogy a hazai termelők minél teljesebb képet kapjanak a követelményekről, feltételekről, változásokról és ennek eredményeképpen sikeresebben adhassák be támogatási kérelmeiket, illetve folytathassák vagy akár kezdhessék el ökológiai gazdálkodásukat.

Az EU célként jelölte meg, hogy 2030-ra ökológiai gazdálkodás alá vonja az uniós országok termőterületeinek 25%-át. A Nemzeti Cselekvési Terv az Ökológiai Gazdálkodás Fejlesztéséért (2022–2027) hazai dokumentum egyik legfontosabb célkitűzése is harmonizál ezen ambiciózus céllal, azaz 2027-ig meg kívánja duplázza a hazai ökológiai művelés alá vont területek méretét, elérve ezzel a 10%-os ökológiai területarányt az összes mezőgazdasági területen belül.

Az Európai Unió és hazánk is azért támogatja az ökológiai gazdálkodást és biztosít forrásokat a termelők számára terület alapon (is), mert a tanúsított ökológiai (bio) termelési rendszerben előállított termények, termékek, állatok egészségünkre és környezetünkre is kedvezőbb hatással vannak, mint konvencionális társaik. Az ökológiai gazdálkodás követelményeit betartva és alkalmazva termelőink hozzájárulnak olyan általános célkitűzések eléréséhez, mint az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése, a szénmegkötés fokozása, s ennek eredményeképpen az éghajlatváltozás mérséklése. Elmondható az is, hogy a biotermelők hatékonyabban gazdálkodnak a természeti erőforrásokkal, valamint

hozzájárulnak a biológiai sokféleség csökkentésének megállításához. Mindez becsülendő és értékelendő, hiszen társadalmunk egészét szolgálják a tudatos, környezetileg és egészségünkre is kedvezőbb gazdálkodással, miközben magas minőségű, biztonságos, tápláló és ízletes élelmiszert állítanak elő.

Az új ÖKO felhívás tehát a korábbiakhoz hasonlóan a jelenleg még konvencionális művelésű területek ökológiai művelés alá vonását és átállását, illetve a már ökológiai művelésbe vont területeken a gazdálkodási mód fenntartását ösztönzi, vissza nem térítendő általános támogatás formájában. A támogatás éves mértéke földhasználati kategóriánként változó, amelyet a pályázati felhívás tartalmaz részletesebben.

A támogatás egyrészt ösztönzőleg hat a gazdálkodókra, motiváltabbak az átállásra és az ehhez szükséges új ismeretek, gyakorlatok elsajátítására, ugyanakkor a forrásokra azért is szükség van, mert az átállás a konvencionális gazdálkodásról az ökotermelésre 2 vagy 3 évig tart (növénykultúrától függően), s ezen évek alatt nem tudja még termékét magasabb áron bio minősítésű élelmiszerként értékesíteni, de a költségei már növekedhetnek. Mindezek végett az átállási időben a termelők magasabb összeget kapnak az átállás alatt lévő területeik után, mint a már átállt területük után (kivétel gyep földhasználati kategória, mert ott ugyanannyi a fajlagos támogatási összeg).

**Az új, ötéves támogatási program 2025. január 1-jén indul és 2029. december 31-én zárul.**

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az **5 éves kötelezettségvállalási időszak alatt egy támogatási kérelem nyújtható be 2024. november 25. és 2024. december 23. között.**

A kedvezményezetteknek vállalniuk kell, hogy az 5 év kötelezettségvállalási idő alatt a támogatásba vont területeiken az ökológiai gazdálkodás előírásainak megfelelő gazdálkodást folytatnak és betartják az (EU) 2018/848 rendeletben, illetve a 34/2013 VM rendeletben foglaltakat.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a kedvezményezetteknek a támogatásba vont kötelezettségvállalással érintett egybefüggő terület (KET) teljes területére vonatkozóan a kötelezettségvállalás teljes időtartama alatt, az adott év minden napjára vonatkozóan hazai akkreditációval rendelkező **ökológiai tanúsító szervezettel kötött érvényes, legalább 2025. január 1. napjától hatályos tanúsítási szerződéssel kell rendelkeznie.**

Általános kötelezettségvállalások közé tartozik a kötelező képzésen történő részvétel (egy alkalommal) a támogatási okirat ügyfélkapun keresztül történő kézbesítését követő egy éven belül, de legkésőbb 2029. december 31. napjáig. Ezen felül a gazdaság teljes területén elvégzett tevékenységekről, folyamatosan a teljes kötelezettségvállalási időszakot érintően, minden év január 1-jétől december 31-ig tartó időszakokra vonatkozóan gazdálkodási naplót szükséges vezetni. 2025. év vonatkozásában papír alapon vagy elektronikusan uton tehető meg, 2026. évtől elektronikusan uton. A kedvezményezett köteles a teljes tárgyévvel kapcsolatban a gazdálkodási naplót a NÉBIH honlapján elérhető e-GN rögzíteni és benyújtani a tárgyévvel követő év január 31. napjáig.

Kiemelendő, hogy a sikeres támogatási kérelem (pályázat) benyújtását követően kézhez

kapott támogatói okirat (TO) nem jelent automatikus támogatási kifizetést, csupán a támogatásba való részvételre jogosít fel, s így kifizetési kérelmet kell benyújtani minden évben az ügyfélnek az egyetemes kérelem keretein belül. Kivételt alól az képez, ha az ügyfélnek az intézkedésbe vont valamennyi területe olyan terület, ahol nem telepítette még el az ültetvényt. Ebben az esetben az ügyfélnek **nyilatkoznia kell a támogatási kérelemben arról, hogy eltelepíti az ültetvényt legkésőbb a 2026. évi egységes kérelem benyújtásának jogvesztő határidejéig.** Ennélfogva ültetvény földhasználati kategória megjelöléssel be lehet úgy jönni a támogatásba, nyújthatnak be úgy támogatási kérelmet a gazdálkodók, hogy még nincs eltelepített ültetvényük, de nagyon fontos, hogy nyilatkozzon a gazdálkodó a kérelem során arról, hogy 2026. évi egységes kérelem benyújtásának jogvesztő határidejéig el fogja telepíteni az ültetvényt.

A felhívás keretében csak mezőgazdasági termelők részesülhetnek támogatásban. Támogatási kérelmet a Kedvezményezetti Nyilvántartási Rendszerben (NYKR-ben) nyilvántartott természetes és jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet nyújthat be.

Területméréssel kapcsolatban felhívjuk a gazdálkodók figyelmét arra, hogy a korábbi ciklushoz képest **változott a mérési tolerancia értéke** és a korábban megszokott 3 méteres pontossággal helyett **1 méteres pontossággal kell lemérni a területeket**, így mindenkinek fokozott figyelmet kell fordítania a KET-ek beazonosítására és mérésére. Amennyiben már az előző ciklusban is 1 méteres pontossággal mérté a területeit, akkor azon 1 méter pontossággal beazonosító EOV koordinátákat vagy a shape file-t újra feltöltheti a gazdálkodó a kérelmében.



A területmérést érintően a gazdálkodónak figyelemmel kell lennie arra is, hogy a **különböző ökológiai státuszokban lévő területeit külön KET-ként mérjék fel.** Ez azt jelent, hogy ha például az egyik táblája 2023-ban kezdte az átállást, s egy másik majd 2025-ben fogja kezdeni, vagy akár van már egy átállt táblája, akkor az véletlenül se kerüljön egy KET-be, hanem külön KET-ként mérje ki és jelölje. Amennyiben nem külön KET-ként kerülnek felmérésre az átállás alatti és az átállt területek, illetve az átállás alatti területeket nem az átállási időszak kezdete alapján mérik fel, akkor a korábban átállt terület átállási időszakának kezdete alapján kerül meghatározásra az egész KET ökológiai státusza.

**Külön KET-ként kell kimérni azon szántóföldi területeket is, amelyek a felhívás 2b. számú melléklete szerinti növények termesztése történik,** s ha erre nem így kerül sor, akkor az érintett KET átállási ideje legfeljebb 2 év lehet a 3 év helyett.

Az ültetvény földhasználati kategória esetében a fentiek túl **az egyes ültetvénycsoportok (extenzív gyümölcsültetvény, intenzív gyümölcsültetvény és szőlőültetvény) területeit is külön KET-ként kell kimérni.**

Kettős finanszírozást érintően elmondható, hogy a kedvezményezett nem jogosult a felhívás keretében támogatásra azon terület vonatkozásában, amely a Földhasználat váltást elősegítő beruházások és azok fenntartása (KAP-RD21-RD22-1-24) felhívás, vagy az Agrár-környezetgazdálkodási kifizetések (KAP-RD19-1-24) pályázati felhívás keretében támogatásban részesül. Ugyanakkor az új ÖKO támogatás lehetőséget ad arra, hogy a gazdálkodó vissza tudjon vonni a támogatásból KET-nél kisebb területet a KET részleges visszavonása keretében szankció nélkül abban az esetben, ha a földhasználat váltást segítő pályázat keretében támogatottá válnak az ökoterrületei. A gazdálkodó így el

tudja dönteni, hogy inkább az ökológiai gazdálkodást folytatja, vagy a földhasználat-váltást elősegítő beruházást létesít és tart fenn, amennyiben sikeres abban is a pályázata.

Három földhasználati kategória adható meg a kérelemben, szántó, ültetvény és gyep. Lényeges, hogy a KET vonatkozásában csak egy földhasználati kategória adható meg!

Szántó földhasználati kategória esetén a szántóföldi növény- és zöldségféle, valamint ültetvény módjára termesztendő zöldségnövény, lágyszárú gyümölcsök, rizs és zöldbogar termesztendő. Kivétel: energiafű, nád, tarló, pihentetett terület, energetikai céllal telepített kínai nád, fás szárú energetikai célú ültetvény.

Szántó és ültetvény földhasználati kategória esetén évente tápanyag-gazdálkodási tervet kell készíteni talajvizsgálat vagy mérlegszámítás alapján, amelyet szeptember 30-ig kell elkészíteni a következő évre vonatkozóan. Kivétel a 2025. évre, amikor is a kedvezményezetteknek a 2025. évre vonatkozó

tápanyag-gazdálkodási tervét a 2025. évi egységes kérelem benyújtásának jogvesztő határnapjáig kell elkészítenie.

Az ültetvény földhasználati kategóriában a fajsokla és csemetékert kivételével a felhívás 7. melléklete szerinti gyümölcsfajok jogosultak támogatásra. Ültetvény földhasználati kategória esetében a támogatási kérelemben meg kell jelölni, hogy melyik ültetvénycsoportra (extenzív, intenzív vagy szőlő) vonatkozik az igénylés. Lényeges, hogy egy KET vonatkozásában csak egy ültetvénycsoport adható meg. Felhívjuk arra a figyelmet, hogy egy adott tábla vonatkozásában kizárólag homogén (95%-ban egy növényfaj) ültetvény támogatható. A felhívás ugyanakkor lehetőséget ad a vegyes ültetvényhasznosításra is, így ezen hasznosítási kód is megjelölhető. Ebben az esetben nem kell az ültetvénynek homogénnek lennie.

Eltérő támogatási összegekkel számolhatnak a gazdálkodók az extenzív- és intenzív ültetvény esetén.



Jogosultsági feltételként került bevezetésre a minimális tőszám megléte, amelyet a felhívás 7. számú melléklete tartalmaz. A minimális tőszám meglétére oda kell figyelni, mert a töhiány legfeljebb 15% lehet.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy ha egy KET-en belül az ültetvény vegyes életkorú ültetvényrészekből áll, akkor a legidősebb ültetvényrész életkora alapján történik az ökológiai státusz besorolás megállapítása.

A klímaváltozás miatt a támogatható ültetvényfajok listája is bővítésre került, s így támogatottak lettek olyan növények is, mint például a gránátalma, pekándió, olivabogyó, pisztácia.

Ültetvénycserére (kivágás és újratelepítés) is ad lehetőséget a felhívás és ezen időszak hossza bővítésre is került. Ennek eredményeképpen ültetvénycserére abban az esetben van lehetőség: ha az ültetvény kivágására adott év október 1. napja után kerül sor és az ültetvény újratelepítése legkésőbb a kivágást követő évben az EK benyújtásának jogvesztő határnapjáig megtörténik, vagy adott év január 1. és március 31. közötti kivágás esetén a kivágás évében az EK benyújtásának jogvesztő határnapjáig megtörténik az

újratelepítés. E mellett fontos, hogy a kivágásra került ültetvény gyümölcsültetvény és az újratelepített ültetvény is gyümölcsültetvény legyen, illetve, ha a kivágásra került ültetvény szőlőültetvény, akkor az újratelepített ültetvény is szőlőültetvény legyen.

Gyep földhasználati kategória esetén kihangsúlyozandó, hogy a támogatási kérelemmel érintett összes gyepegazdálkodási földhasználati kategóriába eső terület vonatkozásában átlagosan legalább 0,2 ÁE/ha/év állatsűrűséget kell biztosítani legeltethető állat tartásával a kötelezett-

ségvállalás teljes időtartama alatt. A gazdálkodónak a TIR-ben szereplő, legeltethető saját állománnyal kell rendelkezni. A kedvezményezettnek lehetősége van arra, hogy egyik évben kaszálj, másik évben legelő hasznosítást jelöljön meg az EK-ban adott táblára vonatkozóan.

A felhívás részletei elérhetőek mind a NAK honlapján, mind a kap.gov.hu oldalon, de a falugazdászokhoz is lehet fordulni, akik szívesen tájékoztatják a gazdálkodókat, érdemes őket is keresni. Sikeres pályázást kívánunk!

• GERGELY MÁRTA/NAK



<https://www.nak.hu/kiadvanyok/kiadvanyok/3918-okologiai-gazdalkodas-kezikonv-a-tamogatasi-kerelem-benyujtasahoz-1>

## Fajlagos támogatási összegek:

Földhasználati Kategória / ültetvénycsoport / hasznosítás elnevezése		Támogatás összege (Euró/ha/év)	
Ökológiai státusz		Átállás alatt	Átállt
Szántó – egyéb szántóföldi növények		491	382
Szántó – 2a. melléklet szerinti zöldségnövények		1097	664
Ültetvény	Extenzív gyümölcsültetvény	1562	879
	Intenzív gyümölcsültetvény	1801	1117
	Szőlőültetvény	1132	1097
Gyep		225	225

# Földhasználatváltást elősegítő beruházások pályázat

A hazai mezőgazdaság is egyre gyakrabban szembesül az ingadozó csapadékmennyiséggel, a szokatlanul forró nyarakkal és a gyakoribb aszályokkal, ami új kihívásokat jelent a termelők számára.

Az időjárás szeszélyei, amelyek korábban szezonális problémákat okoztak, mára elsősorban kiszámíthatatlan és szélsőséges, illetve egyre inkább hosszán tartó (pl. nyári aszály) változásokban nyilvánulnak meg, amelyek egyes régiókban a megszokott földhasználati módok ellehetlenüléséhez vezetnek. Az ország egyre nagyobb területein a hagyományos termelési módok már nem garantálják a gazdasági stabilitást vagy a megfelelő hozamot, így mindinkább szükség van az alkalmazkodásra és a földhasználat átgondolt átalakítására. Egy ilyen komoly döntés meghozatalához és kivitelezéséhez tervez segítséget nyújtani a **KAP-RD21-RD22-1-24 Földhasználatváltást elősegítő beruházások és azok fenntartása** pályázati felhívás (más néven Agro-Ökológiai Nem Termelő Beruházások, vagy AÖNTB), aminek a megjelenését 2025 elejére várjuk.

Ezt a támogatást kifejezetten azoknak a gazdálkodóknak ajánljuk, akik már régóta küszködnek a termeléssel, vagy olyan területen termelnek, amit egyébként sem költséghatékony művelni. A támogatás két célterületből áll: egy telepítési támogatásból (1. célterület) és egy ahhoz kapcsolódó fenntartási támogatásból (2. célterület). Habár azok a területek, amik részt vesznek ebben a támogatásban, nem lehetnek AKG vagy ÖKO támogatással érintettek, a magas telepítési és fenntartási összegek megfelelően kárpótolják majd a gazdálkodókat, ráadásul az AÖNTB pályázat mindegyik célterülete 7 éves fenntartási időszakot ír elő és erre a 7 évre biztosítja is a pénzügyi forrásokat.

A pályázatra kizárólag mezőgazdasági termelők nyújthatnak be támogatási kérelmet, olyan területekre, amelyek **szántó** vagy **állandó kultúra** hasznosításúak. Már meglévő gyep – ideiglenes vagy állandó gyep – feltérése és újratelepítése nem megengedett és arra sincsen lehetőség, hogy a támogatási kérelem benyújtása előtt telepített, az adott tevékenység típus szerint meghatározott elemekre (például gyepes sorköztakarás) igényeljen valaki támogatást.

Az AÖNTB pályázat keretében többféle tevékenység támogatott, amelyek elsődleges célja a talajvédelem és a környezeti értékek megőrzése. Az alábbi főbb tevékenységek támogathatók:

**Biodiverzitás védelmi célú évelő kultúrák telepítése:** Ezeket önálló szántóföldi táblákon, állandó kultú-



rák sorközeiben vagy ökológiai határsávokban lehet megvalósítani. A biodiverzitás fokozása érdekében olyan növényfajokat lehet telepíteni, amelyek elősegítik az ökológiai egyensúly fenntartását, hozzájárul-

nak a talajtakaráshoz és javítják a talaj minőségét. Egyszerűbben megfogalmazva zöldugar, illetve méhlegelő telepítését támogatják.

**Erózióvédelmi célú gyepes sávok kialakítása:** Szántóterületeken és állandó kultúrákban olyan gyepes sávok létesítése, amelyek csökkentik az eróziót és megakadályozzák a talaj lemosódását. Ezek a sávok telepíthetők a rétegvonalakkal párhuzamosan, állandó kultúrák sorközeibe vagy a szántóföldi táblák ökológiai határsávjába (szegélyébe).

**Füves és cserjés sávok telepítése:** Hasonló az előző tevékenységhez, annyi kiegészítéssel, hogy a füves vegetáció kombinálásra kerül a cserjékkel. Ezek az elemek még inkább segítenek csökkenteni a talajeróziót és javítják a területek biodiverzitását, miközben ökológiai folyosókat hoznak létre a helyi állatvilág számára.

**Gyeptelepítés szántóterületeken:** Talán a legnagyobb környezeti hozzáadott értékkel rendelkező elem, mely ahhoz nyújt anyagi segítséget, hogy valaki tábla- vagy akár összefüggő terület szinten valósítson meg földhasználatváltást. Két különböző céllal valósulhat meg: talajvédelmi

esetében legalább három fajból kell állnia a keveréknek, a természetközeli gyep telepítése során legalább hat különböző fajból álló keveréket kell alkalmazni.

A telepítés évében nem lehet se kaszálni, se legeltetni ezeket a területeket, viszont a fenntartási időszak éveiben már igen (egy-két olyan tevékenység van, pl. a zöldugar vagy méhlegelő szegély, amit nem lehet legeltetni, de a kaszálás mindenhol megengedett). Fontos azt is tudni, hogy a **gyeptelepítés célterület esetében a fenntartási időszak 5. éve után, művelési ág szempontjából is gyepként minősített terület támogatás** – tehát jogilag is meg kell valósulnia a földhasználat-váltásnak. Ez teljességgel független a fenntartásra biztosított támogatástól, hiszen ha valaki csak a telepítési támogatást (1. célterület) igényli, akkor is keletkezik fenntartási kötelezettsége – erre jó, ha odafigyelnek a gazdálkodók.

Összességében az AÖNTB pályázat számos előnyt nyújt azon hazai termelők számára, akik egyre nehezebb körülmények között kénytelenek termelni, továbbá azok számára is, akiknek a talaj- és élőhelyvédelem, illetve az agrárterületek ökológiai egyensúlyának megőrzése kiemelten fontos, látják az ebben rejlő lehetőségeket.

További előnye más támogatásokhoz, például az AKG-hoz képest, hogy egyszerűbb a feltételrendszer: az AKG-ből és AÖP-ből is jól ismert és már megszokott, elsősorban gyepes kötelezettségvállalásokat kell betartani. Nincs talajvizsgálat, levélanalízis, nem kell szaktanácsadóval együttműködni és még sorolhatnánk. Ráadásul a felhívás hosszabb távú, hét évig tartó támogatást biztosít (ami bőven átnyúlik a 2027 utáni időszakra, az új EU-s pénzügyi ciklusba), ezáltal kiszámíthatóbb alapot ad a gazdálkodás tervezéséhez, az ökológiai értékek megőrzése mellett.

• GYENES ADRIENN/NAK

# A 2024. évtől kezdődően már igényelhetők a több és jobb minőségű erdőt, hatékonyabb erdőgazdálkodást célzó vidékfejlesztési támogatások

A Közös Agrárpolitika (KAP) keretében az erdőgazdálkodási ágazatra öt év alatt fordítható mintegy 310 milliárd forint közel a háromszorosa az előző hétéves támogatási ciklusban eredetileg rendelkezésre álló összegnek, így az elkövetkező időszak hatalmas előrelépést jelenthet a magyar erdők és az erdőgazdálkodás történetében, ami azért is fontos, mert az erdők hosszú távon a környezetünk fenntarthatóságát szolgálják.

A bevált támogatási lehetőségek közül némelyik új néven fog visszatérni, miközben a nagyobb tervezési szabadságot kihasználva új, előrejelző lehetőségekkel is bővülnek. Az ösztönző, kompenzációs és beruházási támogatások tervezésére az erdőket és az erdőgazdálkodókat érintő alkalmazkodási kihívások és fejlődési lehetőségek adatainak és irányainak elemzésére alapozva került sor. A tervezők három kiemelt célkitűzése: több erdő, jobb erdő, hatékonyabb erdőgazdálkodás!

A KAP Stratégiai Tervben szereplő beavatkozások közül eddig négynek jelent meg a pályázati felhívása. Két támogatási lehetőséggel már a 2024. évi Egységes Kérelem keretében élhettek az erdőgazdálkodók, kettő esetében pedig 2024. őszén nyílt meg a kérelembenyújtási lehetőség. Ezeket mutatjuk be röviden.

## Erdőterületeknek nyújtott Natura 2000 kompenzációs kifizetések (KAP-RD34-1-24)

Az Európai Unió közös agrárpolitikája lehetőséget biztosít a tagországok részére a természetvédelmi



korlátozásokból fakadó többletköltségek és bevételkiesések ellentételezésére, mellyel hazánk az új támogatási ciklusban is él.

Az előző és az új KAP támogatási időszak pályázati lehetőségeit sikerült úgy összehangolni, hogy a Natura 2000 hálózat részeként lehatárolt erdőterületeket érintő korlátozásokra tekintettel nyújtott kompenzációs támogatási lehetőséggel megszakítás nélkül élhetnek az érintett erdőgazdálkodók.

Az új pályázati felhívás alapján néhány változás, új elem is bevezetésre került:

- kibővült a támogatásban részesíthetők köre, hiszen az előző ciklusban voltak olyan szervezetek, melyeket a felhívás kizárt a támogatásra jogosultak köréből;
- kibővült a támogatható területek listája is: a megjelölt felhívás alapján a Natura 2000 hálózatba tartozó erdőrészek mellett a védett vagy fokozottan védett természetes, természetismereti, származék vagy átmeneti természetességi állapotú erdők is támogathatók.

A támogatási, egyben kifizetési kérelem továbbra is évente egyszer adható be az Egységes Kérelem keretében.

A pályázati felhívás alapján az erdő természetességi állapotától, faállománytípusától, valamint korcsoportjától függően hektáronként és évente 51–297 eurónak megfelelő forintösszeg igényelhető. Egy erdőgazdálkodó egy támogatási kérelemben legfeljebb 500.000 eurónak megfelelő forintösszeget igényelhet.

A beavatkozásra az ötéves támogatási ciklusban 56,5 milliárd Ft használható fel.

## Az erdőpotenciált veszélyeztető biotikus és abiotikus károk megelőzésének támogatása (KAP-RD41-1-24)

Ha a KAP tervezésének időszakában valakiben még éltek is kétségek a klímaváltozással kapcsolatban, a 2022-es és 2024-es aszályos évek valószínűleg őket is meggyőzték. A szélsőségesen meleg és csapadékmentes évek régióitól, faállománytípustól és fejlődési állapottól függően eltérő módon, de minden erdőt érintenek, egészségi állapotuk kimutathatóan romlik. A közvetlen vagy kárláncolat következtében jelentkező állapotromlás a növedékiesés és a szörványos faelhalás mellett már egyes fajok, faállományok tendenciózus pusztulását is okozza. Az erdősítések is csak jelentős többletmunkával és többletköltségekkel hajthatók végre. Ehhez társul még, hogy az utóbbi időben



hazánkban is egyre jelentősebb erdőtüzek pusztítanak.

Az erdők sokrétű funkcióinak a fenntartása fontos közérdek. Erre is tekintettel a KAP keretében támogatás igényelhető az alábbi abiotikus és biotikus erdőkárok megelőzésére:

- tűzpázták kialakítása és fenntartása, vagy továbbfejlesztése és fenntartása,
- víznyerőhelyek kialakítása,
- időszakos vízvisszatartást szolgáló tókák létesítése,
- biotikus kórokozók vagy károkozók elleni védekezés,
  - lisztharmat elleni vegyszeres védekezés,
  - cserebogár pajor elleni védekezés,
- fenyő tisztítási anyag kihordása, valamint
- kiemelt tűzvédelmi kockázatot jelentő állományokban tuskósorok lefordítása vagy a tuskók talajban történő felaprítása.

A pályázati felhívás alapján egy erdőgazdálkodó egy támogatási kérelemben legfeljebb 250.000 eurónak megfelelő forintösszeget igényelhet.

A beavatkozásra az ötéves támogatási ciklusban 3,9 milliárd Ft használható fel.

## Az erdőpotenciál abiotikus vagy biotikus károkozást követő helyreállításának támogatása (KAP-RD41-2-24)

Az időjárási szélsőségek erdőket károsító hatásait az előző pontban részletezett preventív beavatkozásokkal sem lehet teljes egészében kivédeni. Ezek gazdasági következményeinek egy részét – a mezőgazdasági termeléstől eltérően – évente szinte lehetetlen kimutatni, a kár ugyanis sok esetben csak a több évtizedes termelési ciklus végén válik kézzelfoghatóvá. Emiatt is az erdőgazdálkodást érintő gazdasági kockázatokat a hagyományos biztosítási, illetve agrárkár-enyhítési rendszerek keretében nem lehet kezelni.

A KAP erdőkár-helyreállításához igénybe vehető támogatásainak tehát nagy jelentősége van az erdőgazdálkodási ágazatban. Az előző támogatási ciklus közepén, 2019-ben felülvizsgálatra kerültek a támogatással érintett erdőkárok és a támogatható helyreállítási tevékenységek köre, illetve a támogatási

feltételek. Az új támogatási ciklusban ez a folyamat folytatódott.

Az új pályázati felhívás alapján a folyamatban lévő erdőfelújításokat érő egyes károk pótlással történő, valamint az idősebb erdőket érő egyes károk újraerdősítéssel, sarjaztatással vagy pótlással történő helyreállítására igényelhető támogatás.

A károsodott erdő korától, a károsodás mértékétől, valamint a helyreállítás keretében végzett erdősítés fajfajösszetételétől és technológiájától függően alaptámogatásként hektáronként 788–3920 eurónak, kiegészítő elemként a károsodott faanyag letakarítására bizonyos feltételek teljesülése esetén további 1300 eurónak megfelelő forintösszeget igényelhető.

A beavatkozásra az ötéves támogatási ciklusban 10,0 milliárd Ft használható fel.

## Fiatal erdők állománynevelésének támogatása (KAP-RD40-1-24)

Az erdők sokrétű védelmi és közjóléti, nem utolsósorban pedig gazdasági funkciói akkor tudnak érvényesülni, ha az erdőgazdálkodó azo-

kat megfelelő faállománynevelési beavatkozásokkal erre alkalmassá teszi. A faállománynevelési tevékenységek egy része esetében értékesíthető faanyag még nem képződik, viszont jelentős költségekkel jár.

Annak érdekében, hogy a szükséges erdőgazdálkodói beavatkozások ne maradjanak el, az alábbi tevékenységek végrehajtásához az új támogatási ciklusban is igényelhető támogatás:

- befejezett erdősítés ápolása,
- fiatal erdő tisztítása, valamint
- nagy gazdasági értéket jelentő nemes nyárasok magas törzsnyesése.

A normatív egységköltség alapú támogatás jellege beruházási támogatás, a támogatás intenzitása 65%.

Fontos kiemelni, hogy a kifizetési kérelmet, más erdészeti támogatásoktól eltérően, a tevékenység maradéktalan megvalósítását követő 20 napon belül be kell nyújtani.

A pályázati felhívás alapján egy erdőgazdálkodó egy támogatási kérelemben legfeljebb 50.000 eurónak megfelelő forintösszeget igényelhet.

A beavatkozásra az ötéves támogatási ciklusban 3,9 milliárd Ft használható fel.

## Petíció indult a gazdák védelme érdekében

A petíció elindítását az indokolja, hogy *Ursula von der Leyen*, az Európai Bizottság elnöke egy olyan előterjesztést hozott nyilvánosságra, amely az Európai Unióban élő valamennyi gazdát és fogyasztót érinteni fog.

A gazdatársadalom megvédése és a biztonságos élelmiszerellátás fenntartása érdekében a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége (Magosz) és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) közösen online petíciót indított – jelentette be az Agrárminisztérium (AM) parlamenti államtitkára kedden Budapesten sajtótájékoztatón.

Farkas Sándor elmondta, a petíció elindítását az indokolja, hogy Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke egy olyan előterjesztést hozott nyilvánosságra, amely az Európai Unióban élő valamennyi gazdát és fogyasztót érinteni fog. Ez az uniós program arról szól, hogyan kell az agráriumban megváltoztatni a tevékenységi köröket,

hogyan kell a támogatások jelentős részét megvonni, amit majd valamilyen szeretnének az ukrán gazdasági helyzetre fordítani – fejtette ki. Közölte, hogy a nyilvánosságra hozott előterjesztés szerint a húsiparnak, a hús előállításának támogatását is megvonják, hogy az emberek minél több alternatív, növényi eredetű fehérjét fogyasszanak. Ezeket az intézkedéseket az államtitkár úgy értékelte, hogy most „nemcsak a gazda-, hanem az egész magyar és európai fogyasztói társadalom is veszélyben van”.

Farkas Sándor hangsúlyozta: Magyarország kormánya mindent megtesz annak érdekében, hogy a mezőgazdaság kiszámítható, stratégiai ágazatként működjön, és biz-

tonságosan, környezettudatos gazdálkodással állítsa elő a magyar és az európai fogyasztók piacára az élelmiszereket. Ezért lépnek fel a V4 országokkal közösen. Papp Zsolt György, a NAK elnöke elmondta, azért kell beszélni az EU Közös Agrárpolitika (KAP) stratégiai párbeszédéről szóló jelentéstervezetéről, mert az meghatározza a gazdák jövőjét. Ráadásul a tervezet a területalapú támogatást vette célba, amely a magyar gazdatársadalom számára a leginkább szükséges, hiszen évente csaknem 500 milliárd forintot ér, és több mint 160 ezer gazdálkodót érint.

A NAK elnöke arra is kitért, hogy ez a jelentés a mezőgazdaságot kiáltja ki fő bűnösnek a klímaváltozásért. Ez

azonban nem így van – hangsúlyozta, hozzátéve: nem az európai mezőgazdaság felelős a környezetszennyezésért és a klímaváltozásért. A kamara elnöke azt kérte, hogy a gazdák a jelentéstervezettel szemben indult online agrárpétíció aláírásával fejezzék ki egyetértésüket. A petíció az agrarpeticio.hu oldalon érhető el. Jakab István, a Magosz elnöke elmondása szerint az európai uniós javaslatban elrejtve ott van a fő kérdés: hogyan lehet megszüntetni a területalapú támogatásokat, hogyan lehet ezeket jövedelempótló támogatásként úgy biztosítani egyes tagállamok vagy egyes térségek számára, hogy közben ez gyakorlatilag már az Európai Bizottság „kénye kedve” szerint történjen.

A szövetség elnöke úgy vélte, ha az EB megkapja a lehetőséget, hogy ne normatív alapon, hanem céltartan egyes csoportok részére biztosítsák a forrásokat, akkor ezeket jogállamisági feltételekhez kötik, és innentől kezdve már a bizottság elnöke dönti el, hogy melyik ország gazdái jutnak hozzá a forrásokhoz. Ezzel a lépéssel azonban azoktól vonnák el a támogatásokat, akik egészséges élelmiszert termelnek és akik egészséges környezetet teremtenek.

Összegezve elmondta: jogállamisági feltételekhez kötvé a teljes agrártámogatási rendszert át akarják alakítani Európában, ez pedig durva lépés a gazdák ellen. Hozzátette, a német parasztszövetség már jelezte, hogy korábban nem ezért vonultak utcára, és ha kell, folytatják a megmozdulásokat, a francia gazdák pedig már november 15-re demonstrációkat szerveznek. Jakab István az újabb gazdatüntetések elkerülése érdekében azt kérte az uniós szervezetektől, hogy gondolják újra lépéseiket, és hatástanulmányok nélkül ne akarják átalakítani Európa agrár- és élelmiszergazdasági rendszerének támogatási hátterét. Jakab István – a kamara elnökéhez hasonlóan – a petícióhoz való csatlakozásra buzdította az embereket. A rendezvény végén Jakab István és Papp Zsolt György elsőként csatlakozott a petícióhoz.

• NAK/MTI

## Vidékfejlesztési együttműködések támogatása

A Közös Agrárpolitika egyik újdonsága a vidékfejlesztési együttműködések segítő, a vidéki térségek termelői, gazdasági, önkormányzati és civil szereplőinek együttműködéseit támogató új pályázati lehetőségek.

E pályázatok az agráriumban és a helyi közösségek tagjait ösztönzik közös projektek megvalósítására és a vidékfejlesztési támogatások között először vagy új formában jelennek az ágazati szereplők részéről megfogalmazott igényekre szabva. A pályázati feltételek kidolgozása még folyamatban van, de jellemzően abban az esetben nyújtható támogatás, ha annak legalább kéttagú, újonnan alakuló csoport (konzorcium) a kedvezményezettje, vagy már meglévő együttműködési esetében új tevékenységet kezd.

A Társadalmi vállalkozások fejlesztésének támogatása című pályázati felhívás már megjelent és november 19. napjától adhatóak be a támogatási kérelmek. A kiírás célja a hátrányos helyzetű csoportok mezőgazdasági tevékenységeibe való bevonása, szociális farmok és szociális szövetkezetek részvételével. A szociális farm típusú együttműködések esetében kötelező legalább egy mezőgazdasági termelő részvétele.

A Vidékfejlesztési együttműködés a Rövid Ellátási Láncok fejlesztéséért pályázati felhívás megjelenése várható a legközelebb, amely a termelők közös és közvetlen piacra jutását segíti elő. Célja, hogy termelők, feldolgozók, piacszerzők és fogyasztók részvételével különböző együttműködések alakuljanak. A

közös projektterv alapján az értékesítési csatornák működtetését, fejlesztését is támogatja a kiírás.

Az Agrár-, aktív- és ökoturisztikai együttműködések keretében a térségi mezőgazdasági termelők, erdőgazdálkodók, turisztikai szolgáltatók és más szereplők a helyi értékek, hagyományok turisztikai célú bemutatását célzó programokat valósíthatnak meg, és a versenyképes turisztikai terméképítésben segíti a résztvevőket a pályázat.

A biomassza alapú gazdaság fejlesztése együttműködési pályázat célja, hogy új termékeket és szolgáltatásokat állítsanak elő együttműködésben alapuló fejlesztéssel, a helyi biomassza fenntartható hasznosítására.

A kistelepülések digitális átállításának támogatására alakuló vidékfejlesztési együttműködések a hátrányos helyzetű térségek digitális felzárkóztatását, okos falu stratégiák kidolgozását és a közösségi fejlesztéseket segítik.

Az együttműködés lehetőséget biztosít, hogy a vidék népességmegtartó ereje növekedjen, az agráriumban és a helybéliiek részvételével aktív helyi közösségek alakuljanak ki.

Részletekért kísérje figyelemmel a KAP honlap Agrár- és Vidékfejlesztési támogatások – Megújuló vidék aloldalát.

• TÓSZEGI-FAGGYAS KATALIN/NAK

## Közeleg a határidő – 2025. január 1-től bevezetésre kerül a szociális feltételeesség

A közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és a 2021/2115/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 14. cikke előírásokat tartalmaz a szociális feltételeességre vonatkozóan. Ennek értelmében 2025. január 1-től súlyos következményei lehetnek annak, ha közvetlen kifizetésekben vagy a vidékfejlesztést célzó beavatkozások közül a 70. cikk (Környezetvédelmi, éghajlattal kapcsolatos és egyéb gazdálkodási kötelezettségvállalások), 71. cikk (Hátrányos természeti adottság és egyéb területspecifikus hátrányok) és a 72. cikk (Bizonyos kötelező követelményekből eredő területspecifikus hátrányok) szerinti éves kifizetésekben részesülő mezőgazdasági termelők és egyéb kedvezményezettek nem teljesítik a munka- és foglalkozási feltételekre vonatkozó alkalmazandó követelményeket.

Az ide kapcsolódó jogszabály hazai kidolgozása jelenleg is zajlik. Az uniós szabályozás alapján figyelembe kell venni a nemzeti különbségeket, így lehet tiszteletben tartani a tagállamoknak a szociális és munkaügyi rendszereik működését.

A munkavédelmi és foglalkozási szabályok betartása a munkáltatók számára jelenleg is törvényi kötelezettség, ugyanakkor egy munkáltatónak nincs könnyű dolga, főként nem azoknak, akik veszélyesnek számító mezőgazdasági ágazatban tevékenykednek.

Felelős munkáltatóként célszerű tájékozódni a törvényi kötelezettségeinkről, ugyanakkor elengedhetetlen a szakemberek, mint a könyvelő/bérszámfejtő és a munkavédelmi szakképzéssel rendelkező közreműködők bevonása.

**Még nem késő felkészülni!**

A NAK.hu portálon folyamatosan tájékoztató cikkek készülnek a témában, illetve érdemes a Nemzetgazdasági Minisztérium által működtetett oldalt is figyelemmel kísérni, ahol közérthető kiadványok foglalják össze az ide vonatkozó tudnivalókat.

• NAK



**ÖKOWATER MANAGEMENT KFT. Hajdúsámson**

**Esővíz és szennyvíz gyűjtésére, tárolására üvegszállal erősített poliészter tartályok 6.000, 17.000, 21.000 liter nagyságban. Tartósságukat a több, mint 10 éves európai piac kiszolgálása bizonyítja.**

**6.000 literes üvegszállal erősített poliészter vízgyűjtő tartály bevezető áron, 2024. december 31-ig 30 % kedvezménnyel!**

**Bővebb felvilágosítás +36-20/283 3850-es telefonszámon hétköznapokon 9-16 óráig.**





NEMZETI  
AGRÁRGAZDASÁGI  
KAMARA



*Megvédjük a magyar gazdákat!  
El a kezekkel az agrártámogatásoktól!*

## Agrárpetíció a magyar gazdák védelmében és a területalapú támogatások megtartásáért!

Ne engedjük, hogy kilátástalan helyzetbe kerüljenek a magyar gazdák!  
Ne hagyjuk, hogy hazánkat kétes eredetű élelmiszerekkel áraszák el!  
Támogassa Ön is aláírásával a MAGOSZ és a NAK kezdeményezését  
és álljon ki a magyar gazdák érdekeiért!



A petíció aláírásához olvassa be a QR kódot  
vagy látogasson el az alábbi weboldalra!  
[agrarpeticio.hu](http://agrarpeticio.hu)